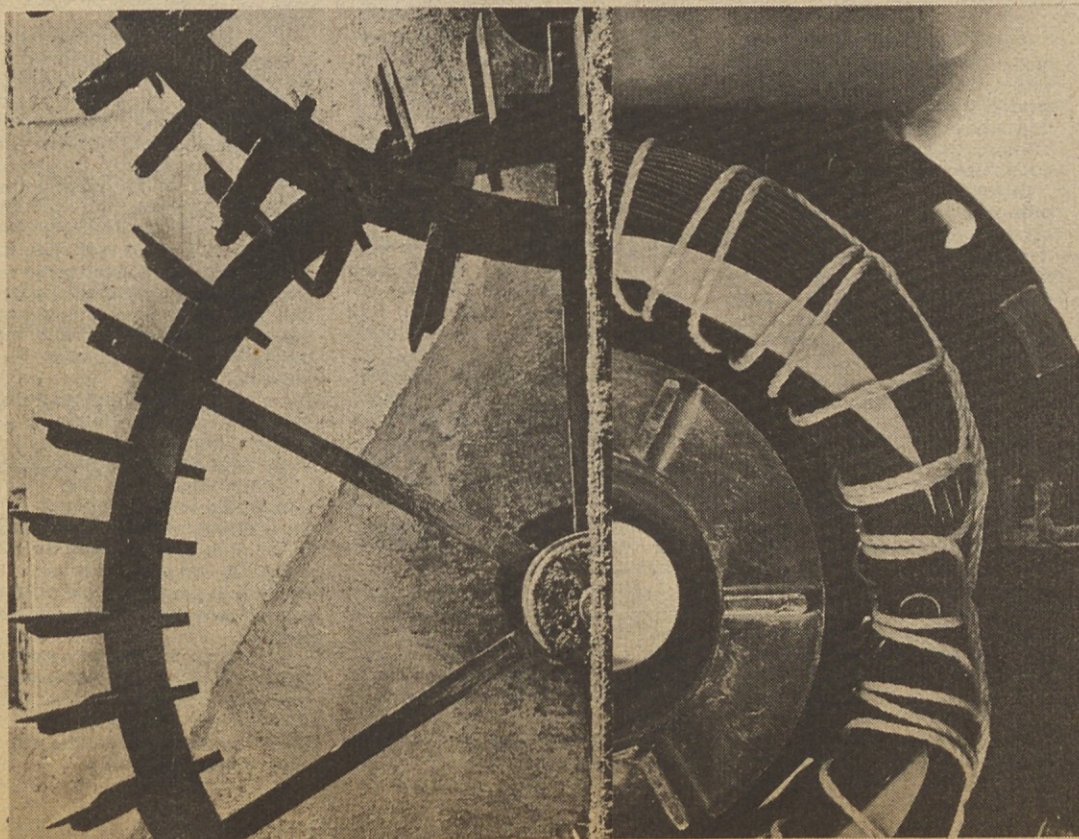

Iskra

*Srečno in uspešno
novo leto 1986
vam želijo
samoupravní in poslovodni
organi, družbenopolitične
organizacije SOZD Iskra
ter uredništvo glasila Iskra*

45

Misliti na XXI. stoletje

Spoznanja, da krivde za vse težave našega življenja in gospodarjenja niso izključno samo zunaj nas, temveč precej tudi v nas samih, je vsekakor spoznanje, ki je dozero v pravkar se iztekajočem letu. Z drugimi besedami povedano: iz kriz in težav se je mogoče uspešno izmotati predvsem z lastnimi silami, močmi in sposobnostmi.

O vsem tem nam najbolj pričajo prizadevanja pa tudi nekatere uspešne rešitve, ki jih je Iskra poiskala in že uresničila v pravkar minulemu letu pa če naštejemo tu samo začetek programov reintegracije, ki naj bi omogočila boljše in učinkovitejše vodenje pa investicije v nove, naj-sodobnejše proizvode elektronike in telematike pa opiranje na znanje in ustrezne kadre pa na ekološke probleme, ki so prav tako najtesneje povezani s stabilizacijo (prihranek energije) in boljšim, humanejšim človeškim okoljem, tja do iskanja in pridobivanja novih tržišč na daljnih celinah in deželah v razvoju. Vse to, z oblikovanjem naših razvojnih in proizvodnih planov, tako za prihodnje leto, kot za srednjeročno obdobje 1986—1990 pa še tja do leta 2000, so nekakšni mejniki, ki pomenijo bistvene spremembe v našem dosedanjem načinu dela in življenja, saj pomenijo afirmacijo znanja, vizijo prihodnosti, vključevanje v tokove sodobne svetovne znanosti in napredka, pri čemer bi pomenil lenoben odnos do napredka in zaverovanost v stare, že preizkušene metode samo zaostajanje v svetovni tekmi, ki sega in razmišlja že krepko v enaindvajseto stoletje.

Vseh teh dejstev smo se v Iskri uvedli pravi čas in le z lastnimi silami bomo lahko vodili naš brod skozi viharje proti daljnim, a znanim obzorjem prihodnosti in napredka.

Dušan Željznov

Tradicionalna novoletna Kako je bilo 1985. leta in

V vsakoletni, že tradicionalni anketi našega glasila imamo navado zastaviti sobesednikom eno samo, isto vprašanje in sicer: leto je za nami in novo je pred nami. Kako, na kratko, ocenjujete pretečeno 1985. leto, kaj je bilo v njem težavnega, kaj pa tudi razveseljivega in upapolnega in končno, kaj pričakujete od novega, 1986. leta?

Janez Kern

Janez Kern,
predsednik delavskega
sveta SOZD Iskra:

Dosegli smo pričakovane rezultate

Z letom 1985 zaključujemo tudi srednjeročno obdobje 1981-85, prav zato se človek nehote ozre na prehojeno obdobje in poskuša oceniti, kaj pravzaprav smo v tem času dosegli. Ko poskušamo oceniti dosežke je potrebno izpostaviti pogoje, v katerih smo svoje srednjeročno opredeljene cilje uresničevali. Dejstvo je, da so se prav v tem času pogoji gospodarjenja močno zaostrili. Cilji dolgoročne ekonomske stabilizacije našega gospodarstva so brez dvoma pogoje za pridobivanje dohodka postavili na realnejša tla. Za vsa ta gospodarska ekonomska dogajanja Iskra ni mogla biti imuna, kar je terjalo od nas vseh intenzivno prilagajanje nastalim razmeram. Menim, da smo gledano celovito, pričakovane rezultate tudi dosegli, predvsem na osnovi volje, hotenja in notranje sposobnosti, to je lastnega znanja.

Hkrati z letom 1986 stopamo v naslednje srednjeročno obdobje in sodim, da nam je dosežen materialno-ekonomski položaj dovolj trdna osnova za jasno opredeljevanje ciljev, ki nam morajo biti temeljno vodilo našega nadaljnjega dela.

Bolj kot kdaj koli doslej nam je potrebno trdnejše notranje medsebojno povezovanje za krepitev medsebojnega razumevanja in skupnega dogovarjanja. Menim, da je to eden izmed temeljnih pogojev, da se bo lahko poslovni sistem Iskre uspešneje kot doslej razvijal tudi v bodoče. Ta naloga nam je izrazito opredeljena tudi z vidika širših družbenih interesov.

Delavci Iskre smo vedno znali celovito in realno oceniti svoje sposobnosti in na temelju lastnih znanj in izkušenj zagotavljati kontinuiran razvoj. Res je, da moramo v naslednjih obdobjih nekatere naše poslovne in organizacijske elemente dograditi, oz. dodelati, kajti to terja delo in življenje in se moramo dinamično prilagajati razmeram. Prav zato moramo kot samoupravljalci spremljati dogajanja in z odločitvami na samoupravnih organih usmerjati celoten naš poslovni proces v smeri optimalnih ekonomskih rezultatov. To delo je

odgovorno in prepričan sem, da ga bomo temu ustrezno tudi opravili.

Ob zaključku leta se želim zahvaliti vsem delavcem Iskre za doprinos slehernega k našemu skupnemu rezultatu, hkrati pa želim vsem Iskrašem osebne sreče, delovnih uspehov, predvsem pa zdravlja v prihajajočem letu 1986.

Avguštin Ciuha,
predsednik KOS SOZD
Iskra:

Nadaljevati z reintegracijskim procesom

Preteklo leto je bilo za delavce Iskre daleč od enostavnega, lahkega leta, zahtevalo je od nas vseh ogromne napore za premagovanje nakopičenih težav. Uspešnost vloženih naporov se kaže v učinkovitem saniranju največjih žarišč izgub v preteklosti, kljub temu pa se v velikem delu Iskre pojavljajo novi problemi dohodkovne uspešnosti, že nekajletno nedoseganje plana izvoza na zahtevna tržišča. Tudi z inoviranjem proizvodov in proizvodnje ne moremo biti zadovoljni.

V tem letu smo pričeli tudi z nekaj leti pričakovano reintegracijo celotne SOZD Iskra, vendar rezultati v tem trenutku niso takšni, kakršne so od nas pričakovali delavci ter družbeno okolje. Pri tem je zaskrbljujoče tudi to, da v te procese na gremo skupaj, da se med seboj ne informiramo in usklajujemo, da zaradi težkega ekonomskega pa tudi ne povsem jasnega političnega pogleda, vodimo te procese vsak zase, tudi mimo družbeno dogovorjenih norm in zakonov.

Tudi na kadrovskem področju smo v tem letu dosegli kritično mejo, tako pri poslovođenju, kot tudi evidentiranju kandidatov za družbeno-politične funkcije. Očitna je erozija zaupanja v moč družbeno političnih organizacij in učinkovitost samoupravnega sistema, vodenja združenega dela in družbene skupnosti.

Leto 1986 v nobenem pogledu ne bo lažje od letošnjega, vendar nam to ne sme vzeti poguma, saj smo z rezultati dokazali, da probleme, ki smo jih reševali skupaj, znamo tudi uspešno razrešiti in to osnovno vodilo nam mora dati tudi smer za razreševanje nalog v naslednjem letu.

Ena izmed prvih in osnovnih nalog bo vsekakor nadaljevanje in poenotenje reintegracijskih procesov ter skupaj s tem tudi sprejemanje srednjeročnega plana, ki nam mora nakazati smer, s katero bomo zagotovili dolgoročno socialno varnost ter perspektivo razvoja vsakega posameznika in celotne SOZD. Zagotoviti moramo, da bo SOZD trden in enoten sistem, v katerem se bo vsakdo počutil močnega in samostojnega, da bo zaupal sosedu in sodelavcu, da se bo znal z njim dogovarjati, da bo spoštoval njegove posebnosti, da bomo zagotovili vsem sedanjim delavcem Iskre takšne pogoje za delo, ki ga ne bodo socialno ogožali in, da bomo zagotavljali tudi nova delovna mesta za mlade.

Veliko nalog nas čaka tudi na področju uresničevanja kadrovske politike, saj ugotavljamo upadanje zaupanja v učinkovitost in uspešnost našega samoupravnega in političnega sistema. zato se tudi delavci vedno težje odločajo za sprejemanje odgovornih funkcij v našem delegatskem in političnem upravljanju. Tudi za odgovorne poslovne funkcije se delavci vedno težje odločajo. Vsekakor nas mora vse to zelo skrbeti, da skoraj v polovici proizvodnih delovnih organizacij nimamo zasedenih vodilnih delovnih mest. Zato bomo morali temu področju nameniti mnogo več strokovne, kot tudi politične pozornosti. Saj, če želimo učinkovito in uspešno izpeljati vse naloge, ki nas čakajo, ni časa za slepomisenje, temveč bomo morali narediti vsi skupaj korenite posege v našo doseženo kadrovsko politiko ter povečati zaupanje delavcev v naš družbeni sistem, odgovornim delavcem pa družbeni ugled in s tem tudi odgovornost za doslednejše izvajanje nalog.

V sindikatu bomo morali posvetiti veliko več časa, problemom delavcev v njihovem delovnem okolju in tudi zunaj njega, saj ugotavljamo, da smo pri reševanju globalne gospodarske problematike pozabljali na socialni položaj delavca, ki pa je za uspešno delo vsakega posameznika še kako pomemben. Čeprav mora biti naša osnova, da si mora vsak delavec s svojim delom zagotoviti svojo normalno eksistenco pa to ni uresničljivo od danes na jutri. Zato bomo morali veliko skrb posvetiti vsem oblikam družbene pomoči. Tu je vsekakor na prvem mestu pomoč pri pridobivanju stanovanj, organiziranju letovanja delavcev, prehrane in preventivnega zdravljenja in še vrsta nalog s tega področja.

Čeprav nas v letu 1986 čaka za uresničitev veliko zahtevnih nalog pa jih bomo lahko uspešno razrešili, saj smo to v tem letu že ničkolikokrat dokazali, predvsem kot družba, ki zaupa v svoje notranje sile in moč ter si drug drugemu zaupa.

Ob koncu bi zaželel vsem delavcem SOZD Iskra, s tem mislim tudi tiste, ki so svoj del življenja že dali Iskri ter tiste, ki prihajajo ter njihovim družinam srečno uspešno in zdravo 1986 leto!

Avguštin Ciuha

Boris Lasič

kako bo prihodnje leto?

Boris Lasič,
predsednik KPO SOZD
Iskra:

Znanja in volje imamo dovolj

Težko je v nekaj stavkih dati oceno tako spremenljivega obdobja kot smo ga doživljali v preteklem letu. Tudi ni čisto prav, da stalni tok življenja — tudi poslovnega — umetno sekamo z novimi leti. Kot da bi se aktivnosti ob koncu leta prenehale in znova začenjale ob novem letu.

Tudi letos moram predvsem izraziti zadovoljstvo ob spoznanju, kako pridno in z veliko mero znanja dela velika večina sodelavcev v Iskri. Ob mnogih priložnostih je bila tudi izrečena medsebojna pripadnost in solidarnost s tistimi, ki so na tak, ali drugačen način bili potrebni širšega razumevanja.

To nam omogoča, da kljub neugodnemu ekonomskemu okolju doma in tudi v svetu, dosežemo relativno zadovoljive rezultate. Porasla je proizvodnja in tudi prodaja (čeprav kljub povečanju izvoz ni dosegel želene vrednosti). Uspelo nam je zaustaviti relativno padanje osebnih dohodkov.

Na drugi strani pa je zaskrbljujoče padanje naše poslovne uspešnosti. Zato bo treba v bodočem obdobju še mnogo izrednih naporov in tudi boljše organiziranosti, da bomo svoje sposobnosti še bolje izrabili.

Znanja in — upam — tudi volje imamo dovolj, da postanemo resnično jedro slovenske tehnološke, dohodkovno uspešne preobrazbe.

Vsem Iskrašem in svojem želim mnogo uspehov in tudi osebnega zadovoljstva v letu 1986.

Jože Čebela, predsednik
SDK SOZD Iskra

Poglobljeno analizirali vzroke

Če se le bežno ozremo in analiziramo dogajanja iztekajočega se leta 1985 lahko ugotovimo, da so še skoraj vse naše OZD ukvarjale s precejšnjimi težavami, ki so jih narokovali zaostreni pogoji gospodarjenja. Prav ti pogoji so terjali precejšnje napore nas vseh pri našem delu in življenju ter povzročali včasih tudi konfliktne situacije, ki

so jih morala poslovodna vodstva, samoupravni organi in družbenopolitične organizacije razreševati. V takšnih situacijah je imela pomembno vlogo tudi delavska kontrola na vseh ravneh naše samoupravne organiziranosti.

Če lahko ocenim vlogo in delo samoupravne delavske kontrole na ravni SOZD Iskra v letu 1985 menim, da smo v poslanstvu kontrolnega organa samoupravljanja pozitivno delovali. Naše delo je bilo predvsem osredotočeno na odpravljanje največjih žarišč, ki so jih povzročili negativna poslovanja nekaterih naših OZD. Tako smo obravnavali sanacijske programe DO Telematike, DO Široka potrošnja in ne nazadnje tudi izgubo in sanacijski program naše inozemske firme v New Yorku. Pri našem delu se nismo posluževali policijskih metod in lova na čarovnice, marveč smo poglobljeno analizirali vzroke za nastalo stanje in predlagali ukrepe z namenom, da se v bodoče zgodovina ne bi ponovila. Pri tem menim, da smo uspeli, kar nam pričajo podatki, da so se pričeli reševati nekateri sistemski problemi v zvezi z organiziranjem in kontrolnimi funkcijami našega poslovanja ter opredeljevanjem odgovornosti.

Tudi leto 1986 ne bo, kot predvidevamo lahko in bo terjalo od nas polno aktivnosti. Toda, če bomo vsi spoznali na vseh ravneh samoupravne organiziranosti in v vseh sredinah Iskre, da so le pošteno in odgovorno delo in dobri medsebojni odnosi zagotovilo za naš boljši jutri. Prav tako menim, da moramo v Iskri zaradi medsebojne soodvisnosti upoštevati že sklenjene dogovore in skozi nova sporazumevanja razreševati porajajočo se problematiko. Če bomo tako delovali, potem lahko z večjim optimizmom pričakujemo novo leto 1986, kar želim vsem iskrašem in njihovim družinam.

Jože Mokorel, predsednik
KS ZSMS SOZD Iskra

Pritegniti čimveč mladih v vse oblike dela

Število zaposlenih mladih delavcev v Iskri je zelo velik potencial, ki prek mladinske organizacije uveljavlja svoje cilje in si zagotavlja nujne življenjsko-eksistenčne pogoje.

Dejstvo pa je, da nam v tem letu kljub velikim prizadevanjem ni uspelo iz te široke množice pritegniti

in zainteresirati večjega števila mladih, ki bi se aktivneje posvetili delu in udejstvovanju v naši organizaciji. To seveda ne smemo a priori trditi za delo v vseh osnovnih organizacijah, saj je v določenih sredinah aktivnost mladih nad pričakovanjem.

Problemi, ki se vse bolj pojavljajo z vse težjim gospodarskim položajem, se vsekakor v veliki meri nanašajo tudi na mlade, lahko bi rekel, da so nekateri za mlade celo še precej težji. V Iskri se trudimo in poskušamo prav s tega stališča premostiti težave, jih že vnaprej predvideti in z uspešno politiko in delovanjem preprečiti. Pogosta so vprašanja mladih glede stanovanjske problematike. To je gotovo eno izmed ključnih vprašanj, ki si ga vsak mlad delavec zastavi. V sedanjih razmerah, kakršne vladajo na področju stanovanjske politike, je nakup stanovanj v normalnih pogojih dela iluzija. Izdelan je bil »pravičnik osnov in meril za dodeljevanje družbenih stanovanj in stanovanjskih posojil«, ki naj bi postavil mlade v nekoliko realnejši položaj, vendar se v praksi v DO ni dosti uveljavil.

Iskra s svojo kadrovsko politiko dokaj uspešno rešuje problematiko zaposlovanja in štipendiranja mladih ter usmerjanja v razne poklice, dodatno izobraževanje in izpopolnjevanje. Decembra je izobraževalni center SOZD Iskra organiziral dvodnevni seminar za pripravnike, ki je predstavil poslovni in proizvodni sistem Iskre, tako da so si udeleženci razširili pogled nad širšo delovno sredino, ki presega meje TOZD. Toda še vedno se pojavljajo kritike novozaposlenih mladih delavcev v zvezi s pripraviškim delom. To pa je zagotovo faza, v kateri se lahko mladega človeka pravilno usmeri in usposobi za uspešno delo.

Zato je potrebno pripravništvu posvetiti večjo skrb. Prav tako je bilo precej govora o izobraževanju mladih ob delu. Hiter napredek in razvoj tehnologije zahtevata popolnejšega bolj izobraženega delavca, zato se moramo tudi sami soočiti s hitrim razvojem in se zavedati, da je le nenehno usposabljanje in poglobljanje znanja pot v uspešno bodočnost.

Vse premalo pa vemo, da je prav vključevanje in povezovanje mladih v osnovnih organizacijah in DO temelj, ki daje možnost spoznavanju in v določenih zadevah tudi reševanja težav in problemov mladih. Preveč prevladuje mnenje, da mladinska organizacija lahko dela le v športni in kulturni dejavnosti v posameznih prostovoljnih akcijah. Kljub razumevanju družbeno-političnih in poslovnih struktur za delo mladine se še vedno sami omejujemo le na že tradicionalne utečene dejavnosti.

Posebej bi opozoril na dejavnost, ki povezuje mlade Iskraše iz različnih področij Slovenije. To je Mladinski pohodni odred 99 d v

okviru katerega Iskraši z RTV in PTT organizirajo izlete, pohode in družabna srečanja, toda žal je to le ena izmed redkih oblik širše dejavnosti.

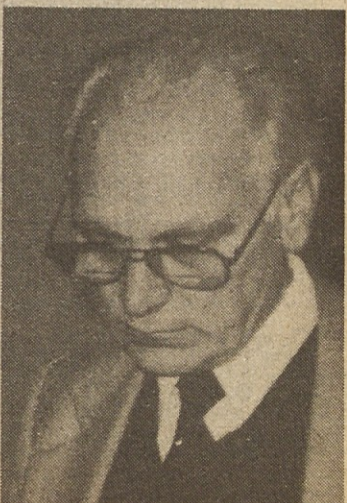
V prihodnje bo potrebno bolj krepiti sodelovanje in povezovanje (Nadaljevanje na 4. strani)

Jože Čebela

Jože Mokorel

Anton Orožim

(Nadaljevanje s 3. strani)

10. zasedanje DS SOZD Iskra

V ospredju

mladine ter aktivno vključevanje mladih pri preoblikovanju in reorganiziranju Iskre in oblikovanju njenih razvojnih in planskih ciljev.

Anton Orožim, predsednik aktiva ZB SOZD Iskra

Resen in poglobljen spopad z inflacijo

Izteka se še eno leto naporov in prizadevanj za izboljšanje gospodarskega položaja, za zaustavitev in znižanje inflacije, za zaustavitev padanja življenjske ravni delavcev.

Kljub nekaterim vidnim in pomembnim uspehom, ki smo, ali so jih dosegli posamezni kolektivi, ali branže, ocenjujem, da kot celota nismo uspeli. Še več. Inflacija se je povečala in tako močno izničila prejšnje uspehe. Zakaj. Prav gotovo zato, ker ne uresničujemo sprejetih sklepov in obveznosti in to na vseh ravneh. Ker se še vedno zanašamo na nekakšno »pomoč«, toda od kod, od koga?

Menda ne verjamemo v čudeže, ali pa? Obnašamo se tako, kot da bo kdo drug namesto nas reševal naše težave, odplačal naše dolge. V glavnem se vse konča z dobronamernimi sklepi obširnih razprav na preštevilnih sestankih in zasedanjih.

Ko smo s puško v roki osvobodili našo domovino, ko smo goloroki začeli obnavljati porušene domove, ko smo s požrtvovalnim delom uresničevali prve petletke, nismo poznali »ne«, »nemogoče«. Nobena žrtev nam ni bila preveč, nobena naloga pretežka. In danes? Vrtimo se kot v začaranem krogu. Sprejemamo odločitve, ki jih ne uresničujemo in zato sprejemamo nove odločitve in tako naprej. Resda ni vsepovsod tako, toda ostaja dejstvo, da nismo premagali težav, ki nas tarejo že nekaj let, še več, nekatere so se nam celo še povečale.

Smo na pragu novega srednjeročnega plana Jugoslavije. Prihodnje leto je prvo leto njegovega uresničevanja. Zato bi morali sprejeti trdno politično opredelitev, da bomo, bolj kot smo, uresničevali programe gospodarske stabilizacije. Predvsem pa se bomo morali bolj resno in poglobljeno spopasti z inflacijo, ki bo naš najtši oreh v prihodnjem letu. Toda za ta boj so potrebni bolj učinkoviti protinflacijski ukrepi za odpravo virov inflacije, s katerimi bi morali zvezni organi čimprej seznaniti gospodarstvo.

Učinkoviti programi, učinkovito uresničevanje teh programov in resnično zavzeto delo nas vseh, od ministra do delavca v neposredni proizvodnji nam bo prineslo tako dolgo pričakovane rezultate gospodarske stabilizacije in s tem izboljšanje življenjske ravni nas vseh. Srečno in uspešno novo leto!

Zadnje zasedanje delavskega sveta SOZD Iskra v letu 1985 je bilo namenjeno predvsem zunanjtrgovinskemu poslovanju, pri čemer so bili v ospredju sanacija Iskre Electronics v New Yorku, poslovanje ZT mreže v letošnjem letu, ustanovitev začasnega skupnega predstavništva na Japonskem, poročilo o nedavni konferenci trženja Iskre in presnova Iskre Commerce.

Najpomembnejša točka 10. zasedanja DS SOZD Iskra se je nanašala vsekakor na sanacijo Iskrine firme v New Yorku. Delegatoma najvišjega Iskrinega samoupravnega organa je o položaju te firme in o njeni predlagani sanaciji poročal direktor finančnega področja v Iskri Commerce Janez Čufar. Največji poudarek je dal tržnemu delu sanacijskega programa, pri čemer je poudaril, da bo strategija trženja firme Iskra Electronics Inc., New York zasnovana tako, da bodo njeni tržni cilji usklajeni z Iskrinimi. Strategija obsega proizvodni program, prodajo in distribucijo, cene, promocijo, raziskavo trga in tržne informacije.

Oblikovalka in predlagateljica sanacijskega programa — Iskra Commerce poudarja, da so Iskrine možnosti na ameriškem tržišču dokaj velike, pomembno pa je tudi to, da je Iskra prisotna na tako zahtevnem in vodilnem trgu z znano tehnično — in tehnološko ravnijo proizvodnje, surovinsko bazo proizvodnih enot in ekonomskimi pogoji.

Sanacijski program obsega tudi delovanje podružnice Iskra Electronics v Santa Clari, pri čemer bo osnovna naloga te podružnice prenos znanja in informacij.

Seveda je najpomembnejši del sanacijskega programa namenjen pokrivanju Iskrine izgube v Zd-

ruženih državah Amerike. Predlog finančne sanacije je razdeljen v tri dele — na pokritje izgube iz tekočega poslovanja INO mreže za letošnje leto, na subjektivno odgovornost za nastalo izgubo in na pokrivanje izgube s strani podjetij ter predstavništev v tujini na osnovi lastništva.

V obširni razpravi po predstavitvi sanacijskega programa je delavski svet sprejel predlagani program, Iskra Commerce kot predlagatelj pa zadolžil, da ta program dopolni s predlogi delovne organizacije Kibernetika. Delegati te delovne organizacije so namreč opozorili na določene pomanjkljivosti v sanacijskem programu ter poudarili, da mora biti ugotavljanje odgovornosti sestavni del tega programa.

V nadaljevanju je delavski svet poslušal poročilo o poslovanju Iskrine ZT mreže v prvem polletju ter v devetih mesecih letošnjega leta.

V obdobju januar—junij je Iskra izvozila na tuje za 108,5 milijonov dolarjev, ta vsota pa se je ob koncu tričetrletja povzpela na 160 milijonov dolarjev. V devetih mesecih je tako Iskra uresničila šele 60% letnega izvoznega načrta, čeprav je bila ta realizacija za desetino večja kot v enakem obdobju lani.

Konvertibilni izvoz se je povečal za odstotek, klirinški pa za nad tretjino. Za precejšnje izpade smo krivi

tudi sami v Iskri in sicer zaradi pomanjkanja novih programov, cenovne nekonkurenčnosti pa tudi poslovne nezanesljivosti.

V devetih mesecih je Iskra uvozila za natanko 100 milijonov dolarjev, od tega s konvertibilnega tržišča za 86 milijonov dolarjev.

Doseženi rezultati poslovanja naših firm v tujini so bili v devetih mesecih zadovoljivi, pri čemer je razveseljivo, da je Iskra Electronics Inc., New York poslovanje v tem obdobju zaključila s pozitivnim rezultatom, manjšo izgubo pa sta prikazali Perlesovi firmi v Pieterleunu in Londonu.

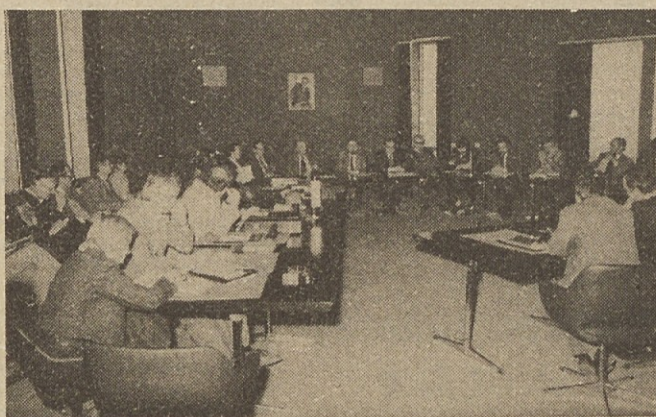
V okviru, lahko bi rekli, zunanjtrgovinskih tem je bilo na dnevnem redu tudi poročilo o ustanavljanju začasnega skupnega predstavništva Iskre, Intertrade in Ljubljanske banke na Japonskem. Pomen tega predstavništva za Iskra je seveda predvsem v tem, da je Japonska kot zibelka sodobne tehnologije skupaj z ZDA vodilna na področju elektronike in, kot je dejal eden izmed razpravljalcev, če pač hočemo ostati elektronska firma, potem moramo iti vsčtr z najbolj razvitimi v svetu. Prihodnost si moramo graditi danes,« je poudaril.

Delavski svet je odobril ustanovitev začasnega skupnega predstavništva s sedežem v Tokiu, strokovne službe Iskre Commerce pa je pooblastil, da izvedejo postopek za ustanovitev tega novega člena v verigi Iskrinih INO firm.

Delegati delavskega sveta so v nadaljevanju poslušali poročilo direktorja IC Janeza Vipotnika o rezultatih 14. konference trženja Iskre, poročal pa jim je tudi o spremembah v organiziranju te tržne delovne organizacije.

Med drugim je poudaril, da se bo Iskra Commerce organizirala predvsem kot regionalna tržna organizacija in sicer znotraj štirih zaokroženih tržno-regionalnih področij — Jugoslavije, razvitega zahoda, dežel v razvoju in SEV. Iz Iskre Commerce pa se bo odcepila servisna dejavnost in postala enovita delovna organizacija Iskra Servis.

»S tem predlogom bo moč uresničiti načelo, da bodo tržno regionalna področja na eni strani učinkovito spremljala dogajanja na posameznih trgih ter skrbela za plasman vseh Iskrinih izdelkov na posamezni regiji, komercialne proizvodnih delovnih organizacij pa bodo skrbela za plasman svojih proizvodov na vseh tržiščih. To pomeni, da bi postopno uveljavili načelo globalnega trženja, ciljnega trženja in koncentriranega trženja. V okviru Iskre Commerce bodo organizirane tudi nekatere specifične dejavnosti, kot so skupna nabava repro materialov in

V petek, 20. decembra je predsednik KPO SOZD Iskra Boris Lasič priredil tradicionalno novoletno tiskovno konferenco, ki so se je udeležili številni novinarji slovenskih in jugoslovanskih sredstev javnega obveščanja. Potem ko je novinarje podrobneje seznanil z letošnjim poslovanjem Iskre in njenimi plani za prihodnje, se jim je ob tej priložnosti zahvalil za sodelovanje v letu 1985 z željo, da bi tudi v prihodnje objektivno, celovito in zanimivo obveščali širšo javnost z Iskro in njeno problematiko kot doslej.

zunanjetrogovinsko poslovanje

opreme, zastopanje tujih firm, marketinške raziskave in komuniciranje ter obmejno gospodarsko sodelovanje.

Iskra Servis se bo organiziral kot izvajalec servisnih storitev za proizvodne programe, ki jih je že doslej pokrival. V tem okviru bo vodenje servisne dejavnosti organizirano v okviru zaokroženih produktno-programskih področij. Poleg lastnih servisnih obratov in pogodbenih servisnih mrež, bo servisna organizacija skrbela tudi za oskrbo in distribucijo rezervni deli ter skupaj z drugimi montažnimi in servisnimi enotami v SOZD Iskra iskala možnosti za racionalnejše izkoriščanje kapacitet, kot so kadri, poslovni prostori, ser-

visna oprema, vozni park itd. V tem smislu bo Iskra Servis pobudnik sporazuma za ureditev teh vprašanj,« je dejal Janez Vipotnik.

Delegati DS SOZD Iskra so se v nadaljevanju seznanili tudi z izvajanjem sanacijskega programa v Elektrozvezah, z rezultati nedavne problemske konference o varstvu okolja v Iskri ter med drugim tudi s predlogi Komisije za uspešne diplomske in magistrske naloge v SOZD Iskra. Na predlog Komisije bodo te nagrade prejeli: Janez Mayer, Lado Lenart, Vinko Božič, Dušan Gatalo, Tajo Kuček, Boris Majaron, Viljem Pavlovič, Miloš Požar, Peter Rakar in Janja Žlebnik.

LD

SKLEPI

10. zasedanja delavskega sveta SOZD Iskra, dne 18. 12. 1985

127) DS potrdi sklepe 9. zasedanja DS SOZD Iskra z dne 21. 11. 1985 in sprejme na znanje informacijo sekretarja DS Jasta Marcona o izvršitvi, oz. izvajanju sklepov.

128) Na osnovi podane obrazložitve člana KPO SOZD Iskra Zorana Poliča in predloženega gradiva in razprave, sprejme DS soglasno naslednji sklep:

DS sprejme na znanje informacijo o poteku priprav Letnega programa SOZD Iskra za leto 1986 in srednjeročnih planskih dokumentov in ugotavlja, da je potrebno za delovanje organizacij skupnega pomena in izvajanje nalog skupnega pomena zagotoviti kontinuiteto financiranja od 1. 1. do sprejetja Letnega programa SOZD Iskra za leto 1986. Zato soglašajo, da podobno kot v preteklosti, poteka financiranje v predhodnem obdobju na osnovi programov iz letnega programa 1985 upoštevajo mesečne zneske v višini 1/12 vrednosti iz leta 1985 povečane za porast življenjskih stroškov I-IX/85/I-IX/84.

Financiranje poslovnega letala poteka tako, da v obdobju od 1. 1. 1986 pa do sprejetja Letnega programa SOZD Iskra za leto 1986 obračunavamo uro letenja na osnovi cene ure z dne 31. 12. 1985 povečane za porast življenjskih stroškov I-IX/85/I-IX/84. Po sprejetju letnega programa se izvede poračun.

Indeks porasta življenjskih stroškov za obdobje I-IX/85/I-IX/84 znaša 175,8 (Zavod SR Slovenije za statistiko, Nekateri pomembnejši podatki gospodarstva SR Slovenije z dne 14. 10. 1985).

Po sprejetju Letnega programa SOZD Iskra za leto 1986 pa se izvede poračun na osnovi delilnika v skladu s Samoupravnim sporazumom o izvajanju srednjeročnega plana 1986—1990 v SOZD Iskra na področju dejavnosti skupnega pomena.

129) Na osnovi podane obrazložitve finančnega direktorja Iskre Commerce Janeza Čufarja, predloga poslovnega sveta ZT skupnosti in odbora za tržišтво ter predloženega gradiva in posredovanih pripomb delegacij ter razprave sprejme DS, po naknadnem usklajevalnem postopku delegacije DO Kibernetika, soglasno naslednji sklep:

DS zadošči predlagatelja, da sanacijski program firme Iskra Electronics Inc. New York dopolni v smislu predloženega pisnega stališča DO Kibernetika (v prilogi).

Po sprejemu gornjega sklepa, sprejme DS v soglasju s podanimi stališči delegacij, soglasno naslednji sklep:

DS sprejme predloženi sanacijski program firme Iskra Electronics Inc. New York, s tem, da se pri izdelavi dopolnitve predloga upošteva pripomba DO Kibernetika.

130) Na osnovi podane obrazložitve finančnega direktorja Iskre Commerce Janeza Čufarja, predloga poslovnega sveta ZT skupnosti in odbora za tržišтво ter predloženega gradiva in posredovane pisne pripombe delegacije DO ERO, sprejme DS soglasno naslednji sklep:

DS sprejme Poročilo o poslovanju Iskrine ZT mreže v I. polletju in 9. mesecih leta 1985 s tem, da se v tekstualnem delu polletnega poročila izvrši popravek v smislu pripombe delegacije DO ERO.

131) Na osnovi podane obrazložitve finančnega direktorja Iskra Commerce Janeza Čufarja, predloga poslovnega sveta ZT skupnosti in odbora za tržišтво ter predloženega gradiva in razprave, sprejme DS soglasno naslednji sklep:

DS odobri ustanovitev skupnega predstavništva s sedežem v Tokiu na Japonskem skupaj z DO Intertrade in LB s 15. 1. 1986. DS pooblasti vodstvo Iskre Commerce za pripravo in podpis samoupravnega sporazuma o ustanovitvi predstavništva z DO Intertrade in LB.

132) Na osnovi podane obrazložitve gl. direktorja Iskre Commerce Janeza Vipotnika ter predloženega gradiva, sprejme DS soglasno naslednji sklep:

DS sprejme sklepe 14. konference trženja Iskre — Brdo '85.

133) Na osnovi podane obrazložitve gl. direktorja Iskre Commerce Janeza Vipotnika ter predloženega gradiva in predloga delegata DO Telematika, sprejme DS soglasno naslednja sklepa:

1. DS sprejme na znanje informacijo o spremembah v organiziranju Iskre Commerce in daje soglasje, da se DO Iskra Commerce, ki jo sestavljajo TOZD Zunanji trg, Marketing, Prodaja, Zastopanje tujih firm, Obmejno gospodarsko sodelovanje in Servis organizira v dve enovitosti DO in to: Iskra Commerce in Iskra Servis, da imata obe DO skladno s 403. členom ZZD in členom 3a in 45., 46. in 47. Samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD Iskra, status organizacije skupnega pomena v SOZD Iskra.

2. DO Iskra Servis, ki bo poslovala kot enovita DO v okviru obstoječega programa, mora v primeru razširitve programov dejavnosti predhodno uskladiti svoje predloge v okviru vseh DO Iskre.

134) DS sprejme na znanje informacijo v. d. gl. direktorja DO Elektrozveze Franca Stancarja o izvajanju sanacijskega programa v DO, to je o rezultatih 9. mesečnega poslovanja, izpolnjevanje sanacijskih nalog in pogodbenih obveznosti do JLA.

135) Na osnovi podane obrazložitve člana KPO SOZD Iskra Rada Faleksinija in predloženega gradiva, sprejme DS soglasno naslednji sklep:

DS sprejme sklepe konference o varstvu okolja v SOZD Iskra.

V pripravi planskih aktov morajo strokovne službe in samoupravni organi na vseh nivojih posvetiti ustrezno pozornost ekološki problematiki s tem, da določijo in osebno zadolžijo strokovne delavce za aktivno sodelovanje z Iskra Invest servisom pri oblikovanju in vzpostavitvi sistema varstva okolja s tem, da vzpostavijo oz. zagotovijo organizacijske in materialne pogoje za varstvo okolja.

Ker je problematika varstva okolja zelo različna, naj na podlagi sklepov konference vsaka TOZD in DO sama oceni in oblikuje najustreznejšo obliko za sprotno razreševanje morebitnih problemov v času, dokler ne bo vzpostavljen sistem v celotni Iskri.

136) Na osnovi podane obrazložitve predsednika komisije za uspešne diplomske in magistrske naloge SOZD Iskra Naceta Pavlina, predloženega gradiva in razprave, sprejme DS soglasno naslednja sklepa:

1. DS podeli nagrade za uspešne diplomske in magistrske naloge za leto 1985 v skladu z določili Pravilnika o nagradah in priznanjih Iskre po 30.000.- din naslednjim kandidatom:

Mayer Janez, magistriral na Filozofski fakulteti v Ljubljani iz psihologije z nalogo: Razvoj samozavedanja kot temeljne funkcije jaza, mentor prof. dr. Musek

Lenart Lado, magistriral na Fakulteti za elektrotehniko v Ljubljani, z nalogo: Sistemsko konstrukcija baze za vodenje procesov, mentor prof. dr. Suhel,

Božič Vinko, magistriral na Fakulteti za elektrotehniko v Ljubljani z nalogo: Uporaba metode napetostnega kongresa pri analizi napak integriranih vezij, prof. dr. Trontelj,

Gatalo Dušan, diplomiral na Fakulteti za elektrotehniko v Ljubljani z nalogo: Modulno procesiranje telefonskih signalizacij, mentor prof. dr. Kodek

Majaron Boris, diplomiral na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo, smer fizika z nalogo: Numerična analiza štirinivojskega laserja s preklonikom kvalitete in spremenljivim črpanjem, mentor docent dr. Čopič

Pavlovič Viljem, diplomiral na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo, smer kemija z nalogo: Sinteza in karakterizacija litijevih zlitin za termične baterije, mentor prof. dr. Pejovnik

Požar Miloš, diplomiral na Fakulteti za strojništvo v Ljubljani z nalogo: Razvoj računalniško krmiljene pozicijske mize za vrtnanje, mentor prof. dr. Peklenik

Rakar Peter, diplomiral na Fakulteti za elektrotehniko v Ljubljani z nalogo: Testiranje mikroročunalniškega sistema PE 215, mentor prof. dr. Slivnik

Žlebnik Janja, diplomirala na I. stopnji Visoke šole za organizacijo dela v Kranju z nalogo: Avtomatsko urejanje popravkov sistema Iskra 2000, mentor mag. Rajkovič

2. DS priporoča oz. daje pobudo DO, da uvedejo podoben sistem nagrajevanja dijakov srednjih šol.

137) Na osnovi podane obrazložitve predsednika KPO SOZD Iskra Borisa Lasiča in predloženega gradiva, sprejme DS soglasno naslednji sklep:

DS javno razpisuje prosta dela in naloge člana kolegijskega poslovnega organa SOZD Iskra za koordiniranje razvoja, proizvodnje in tržišča na področju telekomunikacij, s pogoji iz 77. člena Samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD Iskra in z razpisnim rokom 15 dni.

138) Na osnovi podane obrazložitve direktorja Iskra banka Fabia Škopaca in predloženega gradiva, sprejme DS soglasno naslednji sklep:

Iskra banka razdeli prejeta nadomestila za uporabo združenih sredstev za strateško razvojne programe in prejete obresti od plačanih anuitet za plasirana sredstva rezervnega sklada SOZD Iskra v letu 1985 med združevalce po ključu izračunanem po stanju združenih sredstev na dan 31. 12. 1984.

Predsednik DS:
Janez Kern

Iskra bogatejša za

Od četrтка 19. decembra je Iskra bogatejša za novo tovarno. Na ta dan so v Stegnah slovesno odprli novo Keramiko. Proslave so se udeležili številni ugledni gostje in predstavniki tiska. Novo tovarno smo v glasilu že predstavili, iz besed govornikov pa smo lahko razbrali izreden pomen, ki ga bo proizvodnja tehnične in elektronske keramike imela v prihodnosti, tako za Iskro, kot za ostalo jugoslovansko industrijo. Na otvoritvi so spregovorili Otmar Zorn, direktor Keramike, Jože Šurc, v. d. predsednika KPO DO ELEMENTI, Rado Faleskini, član KPO SOZD Iskra in Peter Hočevnar, predsednik IS občine Ljubljana-Šiška. Predsednica delavskega sveta Terezija Peršin pa je prerezala vrvico in s tem tudi uradno oznanila začetek obratovanja nove Iskrine pridobitve. Otmar Zorn je v uvodu povedal:

»Leto 1985 je za našo tovarno tehnične in elektronske keramike prelomno. Z velikimi napori in odrekanjem ter ob pomoči sodelavcev delovne organizacije, Iskrinih tovarn, inštitutov, bank, družbeno politične skupnosti in poslovnih partnerjev smo zgradili prvo fazo tovarne — podlago hitrejšega razvoja, večje proizvodnje in izvoza.

Keramika je izšla iz Inštituta za elektrovezve kot osnova ali del za številne elektronske elemente, kot so upori, keramični kondenzatorji, potenciometri itd. Ta inštitut ima zgodovinsko funkcijo pri vzpostavitvi proizvodnje elementov in s tem tudi keramike. Razvoj je šel naprej, proizvodnja se je večala in rasle so nove tovarne. Tovarni uporov in kondenzatorjev sta imeli

svojo bazo oz. osnovo v keramiki. Zaradi zahtevnosti te proizvodnje, je ta ostala v Ljubljani, finalisti oz. montažerji pa so se selili na področje z več delovne sile. Večja proizvodnja je omogočila večjo akumulacijo, ki se je v preteklih dvajsetih do tridesetih letih namnila za izgradnjo novih sodobnih Iskrinih tovarn. Naša industrija elementov je v tem času postavila in kasneje večkrat modernizirala že vse vrste proizvodnje, danes je kot zadnja doživela prvi vložek tudi Keramika.

Prva večja naložba po štiriindesetih letih obstoja, v katerih je kolektiv preživel poleg lepih tudi veliko težkih obdobij, je tudi posledica spoznanja vodilnih in strokovnih delavcev Iskre o pomembnosti in perspektivnosti tovrstne industrije oz. programov. Danes, pravzaprav na začetku nove dobe v razvoju in proizvodnji, uporabljamo keramiko v večji ali manjši meri že v petindvajsetih Iskrinih tovarnah, postaja pa nepogrešljiv element še v mnogih proizvodnjah.

Tako kot je naraščal izvoz zlasti uporov in kasneje keramičnih kondenzatorjev, tako je morala naraščati kvaliteta naše tehnične in elektronske keramike. Kvaliteto našega skupnega dela je pozitivno ocenjeval tuj kupec, kateremu smo na ta način prodali 80% fizičnega obsega celotne proizvodnje.

Ne bi bilo prav, če ne omenimo, da so neurejeni ekonomski odnosi v skupni proizvodnji povzročili odliv akumulacije iz keramike in povzročili zastoj v modernizaciji. Zato je realizirana naložba še toliko pomembnejša, saj smo jo

realizirali z izrednimi napori in majhnimi sredstvi. Celotna naložba v objekt in opremo znaša 390 milijonov dinarjev. Vsa oprema je domača, tako kot tudi vse znanje v naši tovarni. Posledica naložbe bo zmanjšan uvoz, povečan izvoz in za 100% večja proizvodnja kvalitativnih programov v letu 1986 in 1987.

Zadnja leta razvoja in dela, ter spoznanja, da napredek lahko dosežemo predvsem z lastnim delom in da to delo lahko realno ovrednotimo na širšem trgu, kot je trg delovne organizacije, so povzročila bistvene premike v razvoju v najširšem pomenu besede.

Do pred nedavnim je bil naš osnovni program proizvodnja nosilcev za upore in visokofrekvenčne keramike za potrebe industrije elementov.

Danes je TOZD normalni tržni subjekt, ki se ukvarja z novimi proizvodnjami. Programsko smo ena najbogatejših temeljnih organizacij, saj proizvodnja tehnične in elektronske keramike ter novi programi skokovito naraščajo. Da je to eden najperspektivnejših programov bodočnosti so dojele nekatere razvite dežele, zlasti Japonska, ki tovrstne materiale in izdelke uvršča v razvoj pred računalništvo, ZDA in evropska gospodarska skupnost. Tudi združevanje sredstev na ravni koncernov in ob podpori vlad za namene razvoja dosegajo desetine in stotine milijonov dolarjev.

Pri nas je bil pred nekaj leti trend obrnjen. Posamezniki so hoteli celo namesto ene, šest razdrobljenih keramik, šest vlaganj ter drobitv znanstvenega in strokovnega potenciala. V tem primeru sta zmaga znanje in razum. Razvojna in tehnološka znanja naših strokovnjakov, ki se s sodelovanjem in pomočjo sodelavcev, zlasti Inštituta Jožef Stefan, Boris Kidrič ter drugih, stalno širijo in dopolnjujejo, so v posameznih področjih na svetovnem nivoju, so nedvomno najbogatejša v jugoslovanskem prostoru. Proizvodnja elektronske keramike je dejansko edi-

Seja aktivna ZB SOZD Iskra

Kljub maloštevilnosti so borci še vedno pomemben dejavnik v Iskri

Kljub temu, da je v Iskri aktivnih udeležencev NOV čedalje manj, je vendar še vedno precej čutiti njihov vpliv na vsakdanje delo in življenje v najrazličnejših okoljih Iskre. Ne samo, da borci uživajo ugled med svojimi sodelavci, temveč kljub starosti in naporom še vedno dejavno vplivajo na najrazličnejše vidike in odločitve v Iskrinih organizacijah.

Tako bi lahko nekako strnili ugotovitve seje aktivna ZB SOZD ISKRA, ki je bila pod predsedstvom Toneta Orožima v ponedeljek, 23. t.m. in na kateri je predsednik KPO SOZD Iskra Boris Lasič podal daljšo, izčrpno in kritično informacijo o poslovanju SOZD Iskra v letošnjem letu ter temeljne usmeritve za prihodnje leto.

Iz poročil predsednikov posameznih aktivov ZB smo izvedeli tako za številčno stanje kot tudi za delovanje aktivov borcev v posameznih TOZD, DO in SOZD Iskra. Maksimilijan Jaklič iz DO Elektrovezve je povedal, da šteje njihov aktiv 10 članov in da člani aktivno sodelujejo v samoupravnih in drugih organih njihove DO. Jurij Novljan je ugotovil, da je bilo spričlo maloštevilnosti aktivnih borcev potrebno združiti borce iz DO Iskra Commerce, DO Invest Servisa in SOZD v en sam aktiv, ki šteje danes 119 članov z upokojnici vred, medtem ko je aktivnih članov v ZB v omenjenih organizacijah še 51.

Alojz Škrinjar iz DO Kondenzatorji Semič je poročal, da šteje njihov aktiv 7 članov, medtem ko je Konrad Golob iz TOZD Merilni instrumenti Otoče povedal, da je aktivnih v njihovem TOZD še 6 članov ZB, medtem pa upokojene člane ZB vključujejo v delo na terenu.

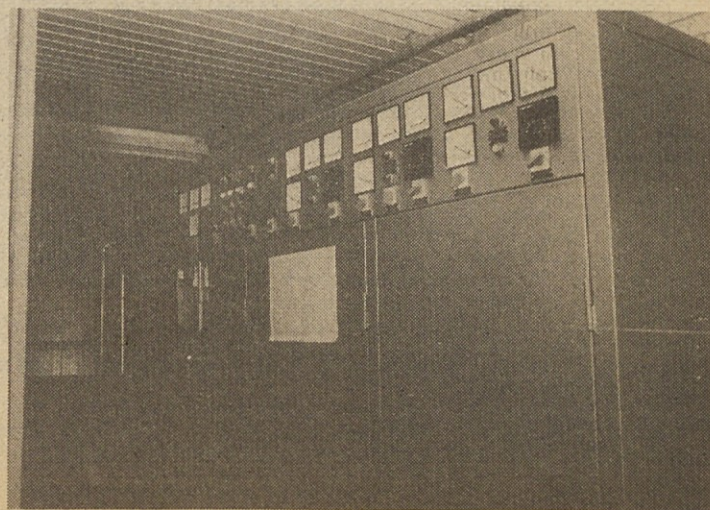
Angel Šuligoj iz DO Avtoelektrika je povedal, da šteje njihova organizacija 16 članov, medtem ko smo iz besed Ivana Podgorška iz DO Avtomatika razbrali, da je v njihovem aktivu včlanjenih 21 članov ZB.

Srečko Mihelič iz TOZD TV Pržan je navedel, da v njihovi TOZD aktivno dela še 7 borcev.

Jože Peklenik iz DO Telematika pa je obširneje poročal o kranjskem aktivu ZB, ki združuje borce iz treh kranjskih DO, Telematike, Kibernetike in ERO ter šteje 80 članov zveze borcev.

Vsi predsedniki aktivov ZB so povedali, da v svojih okoljih nimajo nobenih težav ali problemov, da uspešno sodelujejo s samoupravnimi in poslovnimi organi, da Iskrine delovne organizacije tudi materialno podpirajo člane ZB, bodisi da jim omogočajo letovanja, ali zdravljenja, kar vsekakor kaže, da ima Iskra kot celota do borcev pravi in spoštljiv odnos, saj so bili končno prav borci tisti, ki so Iskro v štirih desetletjih ustvarjali in največ prispevali k njenemu razvoju in širini, da je tako postala ena izmed največjih delovnih organizacij v naši ožji domovini.

D. Ž.

Moderne peči za sintranje keramike

ново tovarno

na v Jugoslaviji, na področju tehnične, pa v našem spektru sposobnosti in znanj, nimamo vzporednih proizvajalcev. Do pred nedavnim smo dobro poznali le tehnologijo vlečenja in delno stiskanje. Z naložbo uvajamo nove zahtevnejše in produktivnejše tehnologije, kot so nalivanje, zahtevno stiskanje, brizganje, ... V proizvodnem procesu obvladamo tehnologije suhega stiskanja, vlečenja vlijanja, brizganja in nalivanja. V samem procesu obvladujemo nad deset skupin keramičnih mas in veliko število izpeljank.

UPORABNOSTI naše keramike je težko naštet, zato pogledimo le nekaj tipičnih področij oz. izdelkov:

1. Uporovne nosilce vseh vrst in dimenzij, za ogeljeno plastno, MF ter žične upore proizvajamo za jugoslovanski trg v količini 650 milijonov kosov letno.

2. Masovno proizvodnjo visokofrekvenčne keramike, ki jo uporabljajo za keramične kondenzatorje smo opustili in izdelujemo le specialne izdelke iz teh mas.

3. Namesto visokofrekvenčne keramike, ki je uvozno zelo zahtevna, ekonomsko nezanemljiva, tehnično pa izredno zahtevna, smo uvedli novo proizvodnjo in sicer proizvodnjo VARISTORJEV. Ta izdelek predstavlja prvo resno in kvalitetno prestrukturiranje našega programa z visoko kvaliteto, majhnim uvozom, možnostjo velikega izvoza in visoko akumulacijo. Varistor je tudi v svetu sorazmerno nov element in služi za zaščito vseh občutljivih elektronskih vezij v računalništvu, telefoniji, kibernetiki, sistemih itd., za zaščito pred udarom strele v omrežje (televizorji, HI FI stolpi itd.), uporabljamo pa ga tudi v druge namene.

4. V keramičnem področju je programsko najmočnejša korundna keramika (Al_2O_3), ki ima neomejene tržne in uporabne možnosti. Če omenimo le nekatere, so to keramični nosilci za potenciometre, hibridno tehnologijo, ohišja za mikroelektroniko, ležaji in tesnila v strojni industriji, keramika s kovinskim nanosom za plinske odvodnike, močnostne diode, deli pa pri merilnikih toplotne moči, katalizatorji v avtomobilski industriji, deli turbin, motorjev ter strojev in končno tudi keramični motorji. Osvojeno imamo proizvodno tehnologijo nalivanja Al_2O_3 folije, ki je najsodobnejša in najproduktivnejša na svetu, ohišja za mikroelektroniko, ležaje za osi pa že proizvajamo v manjšem obsegu. V okviru te programske skupine bo deležna posebna pozornost v letu 1986 proizvodnja izdelkov s spojem kovina — keramika.

5. Specialni izdelki zajemajo posebne izolatorje, nosilce, distančnike, cevčice itd. Značilnost teh izdelkov je v majhnih dimenzijah, posebnih obdelavah, zelo zahtevnih tolerancah in posebnih materialih.

6. Proizvodnja temperaturne sonde je tudi eden od programov prestrukturiranja. Usposabljam

jo za merjenje temperatur v železarnah (do $1700^\circ C$) in livarnah. Za železarne in livarne poleg te sonde proizvajamo TEK TIP lonček za določanje vrednosti ogljika v talini ter specialne keramike za delo v laboratorijih. Zanimivost in perspektivnost tega bogatega programa zagotavlja razvoj lambda sonde za merjenje vsebnosti kisika v izpušnih plinih. To je ena izmed najperspektivnejših keramičnih sond in predstavlja vsebinsko nadaljevanje obstoječega programa.

7. Novo področje dela, ki je vplejano v proizvodnjo in ki pomeni nadaljnje zelo kvalitetno in obsežno prestrukturiranje naše proizvodnje v letih 1986, 1987 in 1988 je proizvodnja piezo keramike. Trenutno uvajamo v proizvodnjo piezo brenčala, v letu 1986 pa nadaljujemo s senzorji na podlagi ultrazvoka. Uporabnost piezo keramike je praktično neomejena. Od uporabe indikativnih senzorjev za merjenje nivojev in pretokov, elementov za defektoskopijo materialov, elementov v ekologiji za ultrazvočno čiščenje odpadnih voda, filtrov, aparatov za medicino, vžigalnikov za plin, do močnostnih pretvornikov (elementi za čistilne naprave, za vlažilce zraka) itd.

Področje proizvodnje in uporabe senzorjev na vseh področjih našega življenja in dela ni krik mode, temveč krik potrebe, kot je dejal eden naših sodelavcev.

V okviru obstoječih programskih skupin smo se dotaknili tudi novih elementov in razvoja. Poleg tega bomo v prihodnjem srednjeročnem obdobju usmerili proizvodne in razvojne sile v močnostni varistor, stroncij — titanatne elemente s funkcijo varistorja in kondenzatorja, nove materiale za varistor s submikronskimi zrnji in nizko temperaturo sintranja ($800^\circ C$), nove materiale za piezo elemente, senzorje za vlago in temperaturo, keramične pretvornike toplote, dele motorjev in strojev ter v bio keramiko (kosti, sklepi...).

Na koncu moram poudariti, da je možen še hitrejši napredek v našem razvoju in proizvodnji le z še več znanja v tovarni, ter v tesni

sodelavi z znanstvenimi institucijami IJS in uporabniki naših izdelkov. Naša procesna proizvodnja zahteva znanje kemije, strojništva, fizike in elektrotehnike. Tudi uporaba keramike zahteva interdisciplinarni pristop, torej veliko znanj in sodelave. Poleg vlaganj v osnovno znanje je naša prva naloga vlaganje v proizvodno realizacijo že osvojenih programov in izdelkov z novo sodobno opremo.

Rado Faleskini: Pozdravljam vas v imenu KPO SOZD Iskra in posebej v imenu predsednika Borisa Lasiča, ki se zaradi drugih obveznosti ne more udeležiti naše slovesnosti.

TOZD Keramika Industrija elementov za elektroniko predstavlja za Iskro enega od kamnov v temelju celotne Iskrine tehnološke zgradbe.

Dolga tradicija proizvodnje in domače strokovno znanje povezano z znanjem strokovnjakov Instituta Jožef Stefan, IEVT, Univerze Edvarda Kardelja in Kemijskega instituta Boris Kidrič zagotavlja Iskri kot celoti visoko stopnjo tehnološke zanesljivosti izdelkov, ki prihajajo iz vaših strojev in sposobnost osvajanja vedno novih izdelkov, ki jih zahtevajo druge Iskrine proizvodnje in v čedalje večji meri tudi direktni zunanji kupci.

Iskrina organiziranost je taka, da zahteva od posameznih temeljnih in delovnih organizacij lastno čvrstost in vitalnost. Posebej to velja za manjše kolektive, kakršen je kolektiv Keramike.

To pa seveda ne pomeni, da je pozornost vodstvenih struktur SOZD Iskra in širše družbene skupnosti usmerjena izključno na velike programske skupine in izključno na proizvodnjo sistemov. Res pa je, da nam večje stvari jemljejo več časa. V tem vidim tudi razlago, zakaj je kolektiv Keramike šele v sedanjem petletnem obdobju prišel na vrsto za nove delovne prostore. Verjamem pa, da je oboje, da posamezna TOZD oz. DO predvsem sama skrbi za lasten razvoj in investicije in da se samo usklajuje z interesi Iskre kot celote, kot da bi bila povsem prepuščena nekemu centralnemu planskemu organu.

Tega, da je to vaša investicija, da je to vaš razvoj, ste se tovariši Iskraši iz Keramike povsem zavedali. To dokazuje nemoteno izpolnjevanje proizvodnih planov v letošnjem letu, ko je kljub selitvi strojev, peči in delavcev fizični obseg proizvodnje stalno rasel, kot ste se v planu dogovorili. To, da ob vselitvi proizvodnje ne upade, je redek pojav ne le v Iskri temveč v vsej Jugoslaviji in vi ste dokazali s svojo organiziranostjo in seveda tudi z delom preko rednega časa, da je tudi pri nas možno nekaj, kar je v razvitem svetu normalno.

Ta vaša investicija pa je hkrati Iskrina investicija, saj vaš razvoj pomeni, da bodo organizacije znotraj Iskrine industrije elementov in preko njih posredno organizacije, ki proizvajajo različne izdelke in sisteme v prihodnje oskrbovane še bolj, kot doslej, tako po rokih, kot po možnostih razvoja v smeri novih izdelkov.

Dovolite mi sedaj, da spregovorim nekaj besed o vaših perspektivah.

Izhajamo iz zatečenega stanja ko proizvajate visokokvalitetne nosilce iz porcelana, steatita, molita, Al_2O_3 in tako naprej za proizvodnjo oglenoplastnih in metalnih uporov.

- ko proizvajate — visoko frekvenčno keramiko za enoslojne keramične kondenzatorje

- ko proizvajate varistorje

- ko proizvajate piezo keramiko na osnovi svinčevega cirkonata titanata

- ko proizvajate keramiko, na kateri potem naredimo hibridno vezje, ohišja za chip, keramični potenciometer

- ko proizvajate keramiko tudi za področje strojništva, kot so ležaji distančniki ohišja in cevi, posodice za področje metalurgije in za kemijo

- ko ste že naredili potrebne korake v obvladovanju nanašanja kovine na keramiko, kar pride v poštev pri plinskih odvodnikih močnostnih diodah, itd.

Za to stanje je značilna že precejšnja raznolikost obvladanih

(Dalje na 8. strani)

Iskra Elementi

(Nadaljevanje s 7. strani)

tehnologij, ki so za tako proizvodnjo potrebne, od priprave mase, suhega stiskanja, ekstrudiranja vročega brizganja, vlivanja, nalivanja do kontinuiranega sintiranja na temperaturah do 1450 stopinj Celzija ter delne obdelave keramike z brušenjem in poliranjem in končno z montažo.

Ta proizvodni program, te tehnologije, izkušnje in znanje povezano z znanjem na institutih in Univerzi je dobra startna osnova za prihodnji razvoj.

Keramika je namreč v svetu področje, ki mu pripisujejo zelo hiter razvoj, kljub temu, da je to tehnologija, ki jo človeštvo pozna že več tisoč let.

Hiter razvoj, ki se lahko mirno primerja z razvojem informatike ali telekomunikacij je predvsem predvsem v področjih, s katerimi se ukvarja TOZD Keramika, to je v tehnični uporabi keramike. Svetovna proizvodnja tehnične keramike se že danes meri v milijardah dolarjev, razvojni projekti na Japonskem in v Združenih državah Amerike predvidevajo v naslednjih petih letih najmanj podvojitve proizvodnje in tudi veliki evropski projekt EUREKA ima v svojem delu EUROMAT največje ambicije na področju tehnične keramike.

Ambicije v svetu so velike, govori se o keramičnih diesel motorjih, o keramičnih lopaticah in ležajih v turbinskih motorjih, to da se tehnična keramika masovno uporablja v elektroniki in da ta poraba raste hitreje kot raste elektronika v celoti, pa je že znano dejstvo. Veliki računalniki svetovnih proizvajalcev, avtomobilska elektronika, komunikacijska oprema itd. uporabljajo danes že izključno vezja izdelana na keramičnih substratih. Za Iskro so to pomembni podatki.

Iskra kot velik izvoznik si namreč ne more zapirati oči pred tem, kakšne materiale in kakšne tehnologije uporablja konkurenca.

Zato so na mestu tudi Iskrine ambicije, da se TOZD Keramika hitro razvija. Hiter razvoj Keramike pa je pogojen predvsem z vitalnostjo same Keramike. Pred vami je naloga, da sami kot TOZD na eni strani zadovoljujete potrebe drugih TOZD v tehnološki verigi Iskre, istočasno pa, da delate tudi asortiman, ki je zanimiv za kupce izven Iskre in posebej tudi v izvozu.

To je nujno zaradi direktnega stika na trgu s konkurenco, zaradi tehnološko upravičenih serij in zaradi pravih usmeritev pri nadaljnjih investicijah. Smer razvoja gre proti vsem bolj kvalitetnim tehnološkim keramikam, ki zahtevajo dodatno opremo za sintranje v prvi fazi do 1700 stopinj Celzija in v drugi fazi do 2100 stopinj Celzija. Vzoredno se pojavlja zahteva po ojačanju strojne opreme za področje visoko kvalitetnih obdelav in visoko sintirane keramike za fluidiko, ležaje, dele motorjev in dele turbin.

Pozabiti pa ne smemo tudi na sisteme za ekstruzijo sistema za nalivanje folije, brusilne in polirne stroje, merilnike in kontrolne instrumente.

Vsa SOZD pričakuje od vas, da boste trajno zadovoljevali potrebe drugih Iskrinih TOZD po asortimanu, kvaliteti in po primernih cenah, obenem pa zaradi tehnološko opravičene zasedenosti kapacitet plasirali svoje izdelke, tudi nazven, kar vse naj omogoči trajno zdravo ekonomiko že na pragu TOZD Keramika. Pri plasmanu nazven želimo, da se posebej okrepi in razvije tudi sodelovanje z našo avtomobilsko industrijo to je TAMOM, Avtomontažo in drugimi, da zadovoljite potrebe v namenski proizvodnji in vzpostavite zato ustrezne odnose z JLA.

Dovolite mi, da na koncu spregovorim še nekaj besed o sodelo-

vanju z Odsekom za keramiko Inštituta Jožef Stefan, ki danes tudi slavi in sicer svojo dvajsetletnico.

To sodelovanje je pravi primer sodelovanja znanosti in proizvodnje in reči moram, da predstavlja enega od pozitivnih primerov na podlagi katerih sta se RSS in RKRDT odločila za projekt 2000 novih znanstveno usposobljenih delavcev v proizvodnjo v naslednjem petletnem obdobju. Iskra bo še naprej podpirala razvoj institutov in univerz, za katere smatramo, da morajo podobno kot to velja v tujini opravljati pomembne naloge pri osnovnih raziskavah, ki imajo za cilj doprinos v svetovni fond znanja, da morajo vzdrževati žive stike z znanstvenimi institucijami v svetu in odigrati svojo vlogo pri prenosu potrebnih znanj iz svetovnega fonda znanja v Jugoslavijo, ter vlogo pri vzgoji novih znanstvenih kadrov. To so namreč podlage za sodelovanje z industrijo, ki pa je zadolžena predvsem za to, da znanstvene investicije preko razvoja kvalitetne proizvodnje in uspešnega trženja pretvori v inovacije, to je v take izdelke, ki povečujejo ekonomičnost, rentabilnost, akumulativnost in dohodkovno uspešnost ter ustvarjajo tudi nova delovna mesta za strokovnjake.

Dosedanji razvoj odnosov TOZD Keramika z Odsekom za keramiko na Inštitutu Jožef Stefan je pokazal, da to ni le teorija.

Dragi Iskraši, želim vam, da bi v novi tovarni delali uspešno, da bi se zavedali da imate dober proizvodni program in dobre tehnološke rezultate. Obenem pa ne smemo pozabljati, da je potrebno trdo delati, da bi si še izboljšali svoj tržni in tehnološki položaj v primerjavi s konkurenco, kar je edino lahko osnova tudi za socialno varnost in primerne osebne dohodke.

I. S.

Sodobno urejena proizvodnja v novih prostorih zagotavlja optimalne delovne pogoje

Samoopremljanje

TOZD Naprave in orodja je glede na število zaposlenih (55) eden izmed naših najmanjših kolektivov, je pa vsekakor eden najvitalnejših delov v DO Elementi. Število zaposlenih se zadnjih dvajset let ni povečalo, zato pa se je precej izboljšala njihova izobrazbena struktura, še posebej pa se je povečal delež strojnega dela na račun ročnega.

Orodjarina, kot jo na kratko imenujemo, je kot vsi ostali subjekti delovne organizacije zrasla iz skupnega jedra, korenine jo vežejo na začetke v takratnem IEV, predhodniku Elementov. Danes se ta tesna povezanost potrjuje skozi stalne usluge, ki jih za naše proizvodne temeljne organizacije opravlja Orodjarina. Pomeni neke vrste bazo, prvi člen v verigi, od katerega so v veliki meri odvisni uspehi in razvoj ostalih TOZD. Svojega dela orodjarji po večini niso vrednotili na trgu, zunaj DO, zato finančni rezultati niso bili bleščeči in tudi niso dovoljevali velikih skokov pri nabavi moderne opreme. Če je v tujini poprečna življenjska doba opreme 7 let, mora pri nas trajati do 20 let. V zadnjih petih letih so s precejšnjimi odrekami kolektiva nabavili nekaj uvožene opreme (za žično erozijo, koordinatno brusilko, stružnico), s katero so sposobni kot edini v Sloveniji izdelati posebna orodja iz karbidnih trdin za prašno stiskanje.

V zadnjem času se lotevajo tudi izdelave posebnih orodij za področje mikroelektronike (za ločevanje kontaktov, za inkapsulacijo). Tako vsak dan znova potrjujejo, kako pomembna je mehanika tudi pri najsodobnejših tehnologijah v mikroelektroniki.

Iskra počasi prihaja do spoznanja, da prihaja čas, ko bo treba čimveč opreme izdelati doma, nadomestiti uvoz z lastnim znanjem. Vzroki so seveda na dlani — vedno manjše možnosti uvoza in pa: draga tuja oprema je na zahodu že zastarela in z njo ni mogoče izdelati tržno najprodornejših izdelkov, saj jo posedujejo tudi konkurenti. Zato je treba vztrajati na lastnem znanju, na rešitvah, ki so izvirne in, ki omogočajo tudi uspešen izvoz. Razpravljalci so omenjali določene probleme, ki so se in se še pojavljajo v tem smislu.

V sami delovni organizaciji smo se soočali z nemajhnimi apetiti po uvoženi opremi in ob tem zanema-

Obisk v TOZD

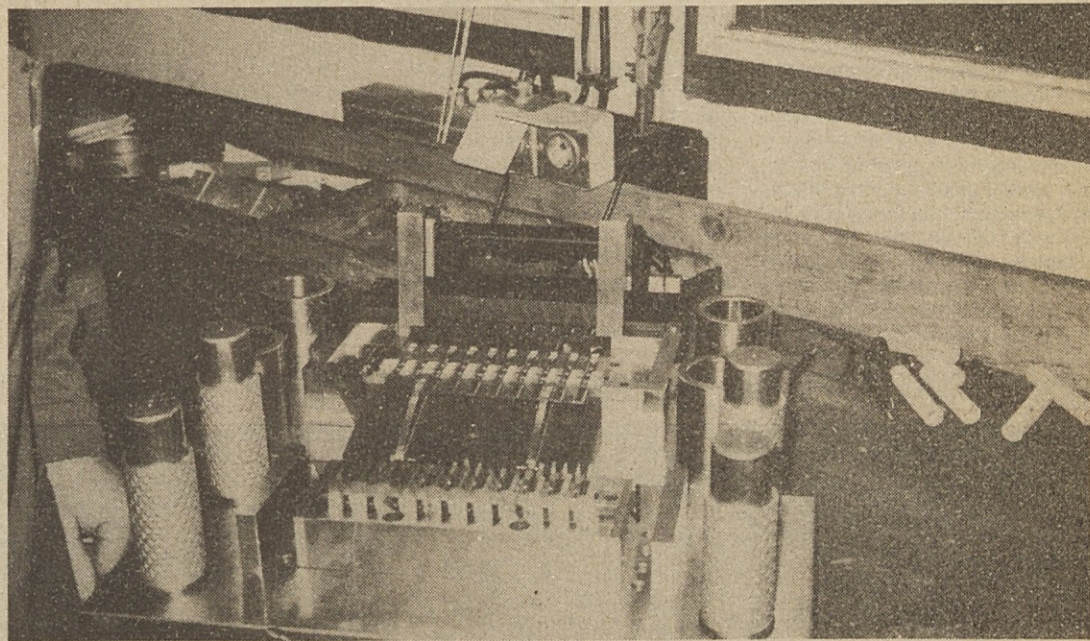
Iskre je naloga, ki bo zahtevala še veliko dela

Razgovora ob obisku delovne skupine SOZD Iskra v TOZD Naprave in orodja so se udeležili: Janez Kern, predsednik DS SOZD Iskra; Avguštin Ciuha, predsednik konference sindikata SOZD Iskra; Rado Faleskini, član KPO SOZD Iskra, Miloš Pavlica; sekretar DPO SOZD Iskra, Jože Šurc, v. d. predsednik KPO DO Elementi; Ludvik Simonič, član KPO DO Elementi; **IZ TOZD NAPRAVE IN ORODJA:** Ivan Celin, predsednik DS, Lojze Zorc, predsednik OO sindikata; Milenko Šardi predsednik OO ZSMS; Franc Fireder, sekretar OOKZ, Janez Blaž, direktor TOZD.

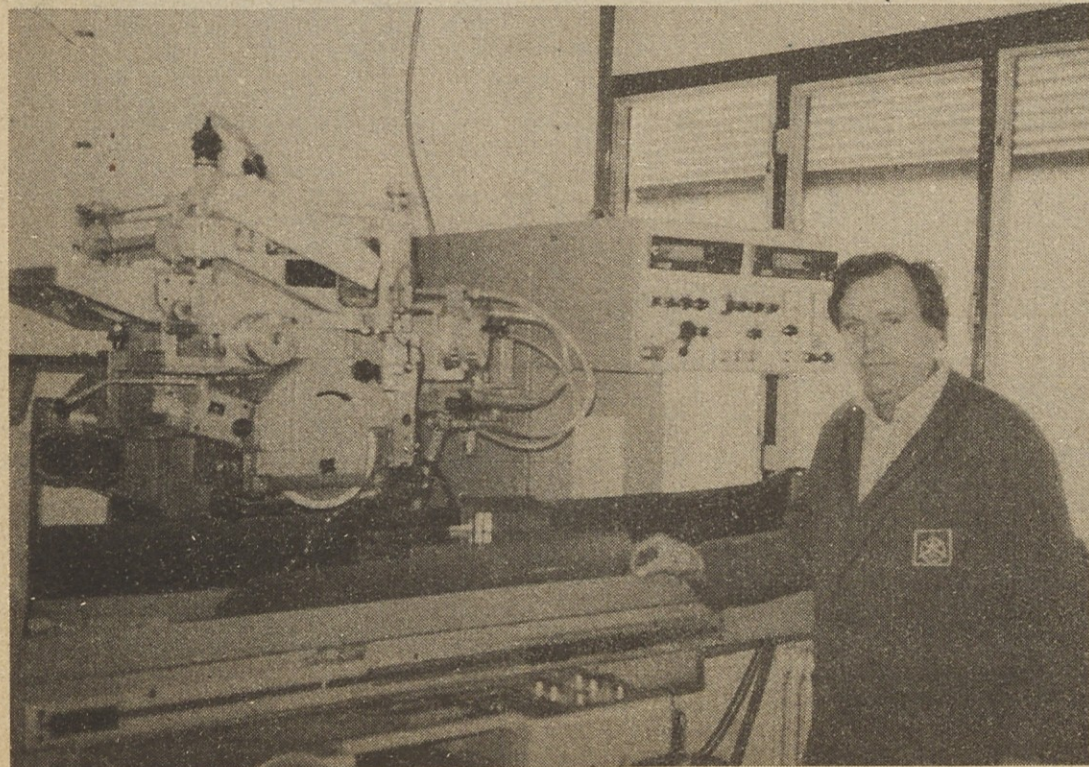
rali lastne konstrukcijske rešitve, po drugi strani pa so nekatere temeljne organizacije intenzivno razvijale lastno orodjarstvo in tako so se tudi podvajale nekatere funkcije v delovni organizaciji. Določene rešitve so bile tudi pozitivne: konstrukter v tovarni bolje pozna specifične probleme proizvodnje, lažje ji prilagaja in razvija orodja in naprave, po drugi strani pa bi bilo bolj smiselno in racionalno nekatere naloge, oz. projekte prenesti na višjo raven.

Pojavila se je že ideja o skupni konstrukcijski skupini, ki bi jo sestavljali strokovnjaki iz vseh temeljnih organizacij in, ki bi z združenim znanjem spravila proizvodnjo opreme na višjo kvaliteto raven. Kot kažejo razmere in pripravljenost pa do uresničitve še ne bo prišlo tako kmalu.

Naloga Orodjarne v sedanjih razmerah je predvsem pospeševanje inovativnosti, ki je kot značilnost vgrajena že v dosedanje delo, smotnejša organizacija proizvod-

V Orodjarni izdelujejo tudi zahtevna orodja za DO Mikroelektroniko

Uspeli so nabaviti nekaj najsodobnejše obdelovalne opreme, s katero izdelujejo orodja iz karbidnih trdin

nje, komercialne in izboljšanje servisa (predvsem rokov). Treba bo doseči ustrezno ekonomsko učinkovitost, prodornost, ki naj bi preprečila, da bi v delovni organizaciji podvajali zmogljivosti. V celotni Iskri pa naj bi se povečal pretok informacij med temeljnimi organizacijami, orodjarnami, da bi imeli jasen pregled nad tekočo nabavo opreme. Povezovanje med orodjarnami naj bi zagotovilo večjo izmenjavo izkušenj, uslug in kvalitetnejše domače znanje, hkrati pa bi se

morali dogovoriti tudi o specializaciji posameznih enot.

Samoopremljanje Iskre je torej naloga, ki bo zahtevala še veliko naporov in orodjarne so tiste, ki lahko k temu ogromno prispevajo. Pomenijo infrastrukturo, od katere je odvisen tako nadaljnji razvoj avtomatizacije, robotizacije in mikroelektronike in ostalih ključnih dejavnosti v Iskri. Zato je modernizacija in iskanje kompleksnejših rešitev imperativ, ki se postavlja pred naše orodjarne. Precej bo tre-

ba storiti z odpravljanjem dezorganiziranosti, ki je navzoča stegenskem kompleksu. Najti bo treba strokovne rešitve v smislu organske zaokrožitve vseh dejavnosti in področij, ki se tod pojavljajo.

V pogovoru so se navzoči dotaknili tudi problema izobraževanja in ugotovili da šole ne dajejo dovolj in ne kvalitetno usposobljenega kadra. Zato ga je treba še dodatno usposabljati ob delu, večkrat pa se dogaja, da se najboljši delavci pozneje selijo v zasebni sektor.

Ko so govorili o samoupravnih dejavnosti in medsebojnih odnosih, so omenili izredno homogen kolektiv, ki ne pozna razhajanj med samoupravnimi in poslovnimi strukturami in, kjer družbenopolitične organizacije zelo dobro sodelujejo in se med seboj podpirajo. Slišali smo, da si sicer želijo še večje osebne dohodke, vendar se hkrati zavedajo, da so nadaljnja vlaganja v širitev in modernizacijo proizvodnje odvisna v glavnem le od lastne ustvarjene akumulacije.

Dosedanji postopni, lahko bi rekli evlucijski razvoj TOZD Naprave in orodja bo treba nadaljevati z večjimi koraki, so se ob koncu strinjali sogovorniki.

I. S.

Spremembe v vodstvu

Minulo sredo, 18. decembra, so se zbrali delegati delavskega sveta delovne organizacije Iskre — Avtoelektrike Nova Gorica na zadnje letošnje zasedanje. Glede na sprejete sklepe, je bilo zasedanje vsekakor eno izmed najpomembnejših doslej, oz. v zadnjih letih, saj so delegati razpravljali in sprejeli vrsto sklepov, ki so življenjskega pomena za 3500 članski kolektiv.

Najpomembnejši sklep je vsekakor pristop k realizaciji investicije z naslovom: »Povečanje proizvodnje alternatorjev in elektronskih sklopov za izvoz«. Zakaj tak pomemben in pogumen korak? Z načrtovano investicijo je predvideno bistveno povečanje proizvodnje, tako alternatorjev s pripadajočimi regulatorji, kot ostalih elektronskih izdelkov. V letu 1987, ko naj bi bila investicija zaključena, se bo proizvodnja tovarne generatorjev in elektronike praktično podvojila in šele takrat bo preskrba domačega trga nemotena, večji delež pa

bodo prispevali tudi v izvoz, na zahodno, konvertibilno tržišče.

Poleg tega zajemajo vlaganja tudi izgradnjo novih proizvodnih prostorov, ki ne bodo dobrodošla pridobitev le za tovarno generatorjev in elektronike, ampak tudi za vse ostale »dvo-riščne« temeljne organizacije, ki so se seveda soglasno izrekle za sovlaganje lastnega deleža v to pomembno investicijo.

Delavski svet je razpravljal in sprejel še vrsto drugih odločitev, ki pa jih na tem mestu ne bomo navajali, saj bodo sklepi o teh na vpogled na oglasnih deskah.

Nekoliko dlje se bomo zadržali le pri zadnji točki, ki je bila, gledano skozi prizmo novogoriškega kolektiva res nekoliko »mučna«. Dosedanji glavni direktor Peter Mivšek je namreč zaprosil delavski svet, da bi ga predčasno razrešil del in nalog glavnega direktorja Avtoelektrike. Čeprav je ta novica že kakšen mesec »visela v zraku« pa se je bilo, ko je bila uradno posredovana, z njo težko sprijazniti, saj je Avtoelektrika ves čas pod vodstvom Petra Mivška dosegla zavidljive rezultate, steber razvoja na Goriškem je še bolj okrepila, prav letos pa

je v samem vrhu dobrega poslovanja v vsej severnopriforski regiji in tudi v naši SOZD. Zato je razumljivo, da je bilo sprejetje sklepa boleče, a ker odhaja tovariš Mivšek le za določen čas na lastno željo na opravljanje novih del in nalog v Iskro Commerce, so mu delegati izrekli razrešnico. Po preteku mandata pa so ga seveda spet povabili v Avtoelektriko. Za ves trud in vidna prizadevanja, ki so rodila tako dobre rezultate, se je v imenu vseh delegatov in celotnega kolektiva zahvalil tovarišu Mivšku predsednik delavskega sveta Boris Gregorič.

Hkrati so delegati sprejeli sklep o izvedbi javnega razpisa za glavnega direktorja Iskre — Avtoelektrike ter imenovali razpisno komisijo. Do imenovanja pa bo dolžnosti glavnega direktorja opravljal Robert Žerjal, dosedanji pomočnik glavnega direktorja. M. R.

Za dobro novico pravijo, ni nikoli prepozno in čeprav smo zanj izvedeli že v začetku letošnjega decembra, smo jo »prihranili« za objavo v zadnji letošnji številki našega glasila. In še preden zremo za kaj gre, moramo poudariti, da je najlepše darilo ob prihajajočem novem letu 295 delavkam in 84 delavcem iz tovarne

generatorjev in elektronike DO Iskre — Avtoelektrike Nova Gorica. V tej temeljni organizaciji so že 3. decembra izpolnili letošnji proizvodni plan, kar je plod vestnega dela, večsah tudi triizemskega, zato veljajo temu kolektivu iskrene čestitke. Na sliki: S proizvodne linije alternatorjev. (M.R.)

V prejšnji številki našega tednika smo objavili intervju z glavnim direktorjem Iskre Commerce (Jenezom Vipotnikom o razcepitvi Iskre Commerce na dve enoviti delovni organizaciji — na Iskra Commerce in na Iskra Servis. Intervju je seveda govoril izključno o trženju Iskre v prihodnje, tokrat pa objavljamo zapis z okrogle mize, ki smo jo imeli v Iskrinem servisu v Rožni dolini v Ljubljani. Na njej smo dali poseben poudarek temu, da nastanek DO Iskra Servis ni nekaj dokončnega, pač pa bi morali nameniti v prihodnje dosti več pozornosti povezovanju Iskrinih storitvenih dejavnosti. Dlje smo se ob okrogli mizi zadržali tudi pri odnosih med Iskrinimi proizvodnimi delovnimi organizacijami in serviserji in sploh o tako imenovanih poprodajnih aktivnostih ter o vrednotenju dela serviserjev.

Miro Stegnar: »Če vemo, da tehnologija narekuje organiziranost v proizvodnji, je seveda tako tudi v servisni dejavnosti, vendar ne v tej smeri, da postane vsak svoja DO, pač pa bi bile potrebne neke višje oblike organiziranosti, ki bodo povezovale dejavnosti, ki imajo podobno tehnologijo in podoben način dela. Pri servisiranju bolj kompleksnih sistemov se bodo lahko pri enem izdelku pojavile tri storitvene dejavnosti, zato bi bilo treba že zdaj razmišljati, da bi pri reintegraciji Iskre ukrepali tudi na tem področju. Prav zaradi neorganiziranosti bomo kupcem morda v prihodnje povzročali probleme, namesto, da bi mu jih reševali. Za kupca moramo skrbeti tudi po montaži in vključitvi izdelka v delovanje, ne pa nanj pozabiti in ga prepuščati njegovi iznajdljivosti.«

Velimir Bilbija: »Rad bi poudaril to, da je v dosednji organiziranosti skrbela naša temeljna organizacija v okviru Iskre Commerce za osnovno reprodukcijo, za razširjenost pa skupaj s tržniki v IC. Temu vprašanju bomo morali nameniti več pozornosti, saj sem prepričan, da bo torkov referendum uspel in bomo serviserji združeni v enovito DO. Menim, da se v odnosih s proizvodnimi organizacijami po novem letu lahko marsikaj uredi in pospeši, zlasti zato, ker bi morali

Okrogla miza o delu serviserjev

Pravilno vrednotiti delo serviserjev

Okrogla miza, ki smo jo imeli v Iskrinem servisu v Rožni dolini tik pred referendumom o osamosvojitvi Iskrinih serviserjev iz Iskre Commerce in o nastanku enovite DO Iskra Servis, je nakazala precej problemov, ki pa še zdaleč niso nerešljivi, domala vsi pa se nanašajo na odnose znotraj Iskre, na odnose med serviserji in proizvajalci.

neposredni pogovori med nami in proizvajalci dati bolj konkretne in boljše rezultate. Servisiranje bo tudi v prihodnje slonelo na pogodbeni servisni mreži ob močnih Iskrinih servisnih delavnicah po Jugoslaviji, nova delovna organizacija Servis pa bo morala združiti delo po regijah, sicer bo njeno delo ovirano. V servisu smo prepričani, da pomeni tesno sodelovanje vseh na terenu, torej predstavništev, Isk-

rine trgovske mreže in serviserjev predpogoj za uspešno delo.«

Franc Žura: »Glede povezovanja serviserjev s proizvodnjo bi rad navedel tale konkreten primer. Ena izmed Iskrinih osnovnih usmeritev je npr. opremljanje sodobnih pisarniških sistemov, kjer so prisotni sistemi zvez, računalništva, terminalov in ostala oprema. To bo pri montaži, vzdrževanju in servisira-

nju te opreme gotovo pogojevalo hkratno prisotnost različnih profilov kadrov. Prav zato bo treba na ravni Iskre povezati določene aktivnosti in usklajevati akcije in s tem poenotiti pristop do kupca: z osnovnimi pogoji delovanja na trgu ne smemo obremenjevati kupca z različnostjo pristopov, temveč mu z enotnim načinom reševati njegovo problematiko.«

Miro Stegnar: »Če se navežem na besede Franca Žure, moram poudariti, da v servisu ne trdimo, da bi morali zaradi usklajevanja tako različnih del ustanavljati nek enoten organizacijski sistem, zavedamo pa se, da bo potrebno prav zato mnogo več usklajevanj kot doslej.«

Marjan Podstudenšek: »Pri sodelovanju z Iskrinimi proizvodnimi organizacijami moramo doseči to, da bo DO Iskra Servis usposobljena kot samostojna ekonomska enota, Iskrine tovarne pa bi morale v cenah svojih izdelkov pravilno ovrednotiti našo dejavnost, s čimer bi zagotovile serviserjem ekonomsko in socialno varnost ob upoštevanju vseh ekonomskih meril. Žal serviserji ugotavljamo, da vrednost našega dela v ceni izdelka neprestano pada, kar opažamo zlasti v zadnjih petih letih. Pri nekaterih izdelkih znaša vrednost našega dela celo dva in manj promila v skupnem obsegu poslovanja neke delovne organizacije. Ob tem naj dodam, da dobijo tržniki za prodajo na domačem trgu do en odstotek, v izvozu in uvozu pa tri odstotke. Delo serviserjev je, kot vidite, vsekakor podvrednoteno.«

Franc Žura: »V nekaterih Iskrinih proizvodnih organizacijah je kljub napredku tehnologije še vedno prisotna miselnost, da odgovornost proizvodne organizacije do lastnega izdelka preneha s tem, ko izdelek zapusti tovarniško skladišče. Kako seveda to vpliva na kupce, gotovo ni treba posebej poudarjati, na ugledu pa trpi celotna Iskra. Ponovno naj poudarim, da bomo morali prav v Iskri izvesti določene organizacijske spremembe ter izboljšati odnos do izdelka v času njegovega delovanja.«

Miro Stegnar: »V Iskri bomo morali v prihodnjem srednjeročnem obdobju podpreti nalogo, ki jo sedaj oblikujejo na področjih za kakovost ter razvoj in raziskave v Iskri. Namen te naloge je preučiti prav servisno dejavnost in poiskati najboljše organizacijske in druge rešitve, kajti zdaj jih imamo v Iskri toliko, kolikor je TOZD. Pravilno bi bilo, da čimprej najdemo rešitev, se organiziramo in serviserjem priznamo pravo ceno ob določenih merilih kakovosti, ki jo mora ta dejavnost izvajati. Še tako dobra servisna služba bo dosegla zelo malo, če proizvajalci ne bodo spremenili svojega odnosa do prodanega izdelka, kajti brez tehnologije, dokumentacije in rezervnih delov delati ni mogoče.«

Zapisal: Lado Drobež

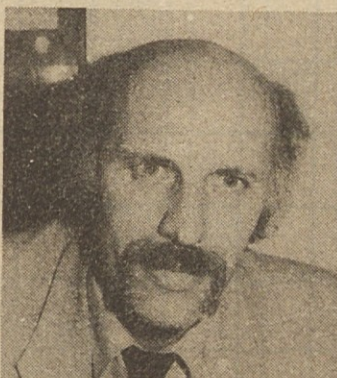
Miro Stegnar

Velimir Bilbija

Franc Žura

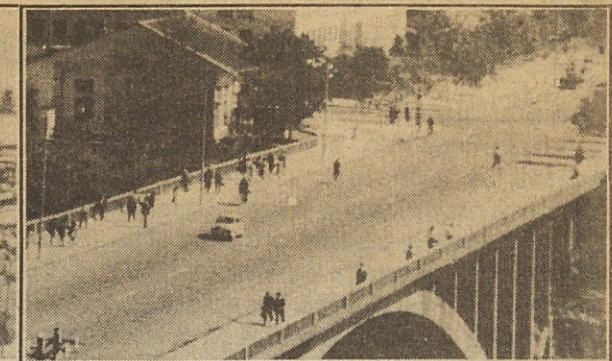
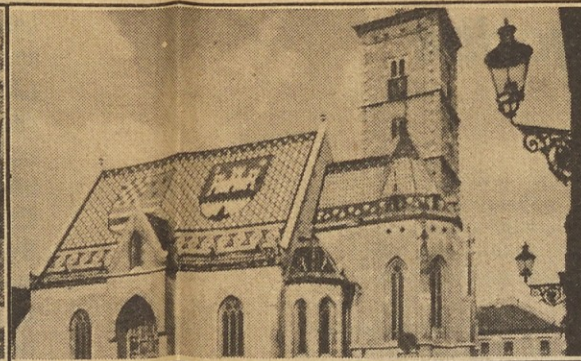

Marjan Podstudenšek

Na okrogli mizi so sodelovali: direktor Servisa Miro Stegnar ter vodje produktivnih sektorjev Velimir Bilbija, Franc Žura in Marjan Podstudenšek.

An aerial photograph of a city street. In the foreground, a large, light-colored building complex with multiple stories and many windows is visible. A street runs alongside it, with a few cars parked or driving. The background shows a dense urban landscape with various other buildings, including some taller structures in the distance. The overall scene depicts a typical city street view from a high vantage point.

Prva nagrada 3000 din, dve drugi nagradi po 2000 din in pet tretjih nagrad po 1000 dinarjev. Rešitve pošljite do 18. januarja 1986, na naslov: Uredništvo glasila Iskra, 61000 Ljubljana, Gregorčičeva 23 s pripisom: Novoletna nagradna križanka.

[illegible]

10 let uspešnega sodelovanja s Sovjetskim gospodarstvom obeleženo s podpisom pogodbe

V mesecu oktobru smo v glasilu Iskra že poročali o podpisu pogodbe za dobavo kompletnih sistemov za krmiljenje obdelovalnih strojev sovjetskemu tržišču za 1986. leto, v višini cca 5,3 mio CI \$, ki so jo podpisali predstavniki delovne organizacije Iskra—Avtomatika. V četrtek, 12. decembra pa je bil v Moskvi slavnosten podpis drugega dela pogodbe, ki zajema dobavo nadaljnjih, že omenjenih sistemov v višini 2,2 mio CI \$, kar pomeni skupno 1500 kosov letno, ali 7,5 mio CI \$ na programu, katerega proizvajalki sta TOZD Avtomatske in varilne naprave in TOZD Elementi za avtomatizacijo. V pogodbi pa je bila zajeta tudi dobava opreme za dva večja računalniška centra z brezprekinitvenimi sistemi napajanja v vrednosti cca 2,5 mio CI \$, ki jih proizvaja novomeška TOZD Energetska elektronika. Tudi ta pogodba pomeni v bistvu nadaljevanje v letu 1984. podpisane pogodbe za opremo treh računalniških centrov.

Podpis pogodbe je bil združen še z obeležjem 10-letnice sodelovanja Iskre s sovjetskim gospodarstvom, oz. Ministrstvom za energetiko ter njihovo zunanjetrgovinsko organizacijo Atom-energoexport, ki ga je s podpisom prve pogodbe pričela delovna organizacija Industrija sistemov, elektronike in zvez. Poslovna partnerja sta si ob tej priložnosti izmenjala priznanja in plakete in izrazila željo, da bi se uspešno sodelovanje nadaljevalo v smislu razširitve kvalitete ponudbe naprav in sistemov. Slavnosti so prisostvovali tudi sodelavci Iskrinega predstavništva v Moskvi.

Za primer, kako visoke so zahteve sovjetskega gospodarstva po kvaliteti, oz. zanesljivosti delovanja naprav in sistemov, navedimo prav realizacijo projekta sistema brezprekinitvenega napajanja za računalniški center. Projekt je zahteval ogromno znanja, tako Razvojnega instituta Avtomatike, kot partnerjev iz beogradskega instituta Nikole Tesla. S strani investitorja je bila zahtevana maksimalna zanesljivost delovanja, ki izključuje kakršnekoli izpade delovanja centra. Glede na to, da so dobave opreme iz naslova lanskoletne pogodbe za prve tri centre že stekle, in, da so bili

rešeni tudi tehnični problemi, je to velik uspeh tudi za novomeško TOZD Energetska elektronika.

Za zaključek lahko ocenimo, da se je Avtomatika uspešno vključila v prvo leto naslednje petletke sovjetskega gospodarstva. Kako uspešno, zgovorno pove podatek, da imamo v Avtomatiki že sklenjene pogodbe, oz. naročila v vrednosti cca 18 mio CI \$, s čimer že pok-

rivamo prodajni načrt izvoza v ZSSR v letu 1986 in sicer na programih avtomatizacije v industriji (strojogradnji in varjenju), energetska napajanja, avtomatizacije zaščite in procesne avtomatizacije, kar predstavlja hkrati približno 50% celotnega izvoza, kot smo ga v Avtomatiki načrtovali za prihodnje leto.

Š. D.

Intenzivno trženje tudi na področju zahodne Srbije

Prodajno področje za avtomatizacijo industrije delovne organizacije Avtomatika je v

sodelovanju z Iskro Commerce, Osnovno zajednico nauke T. Užice in Regionalnim savezom za kvalitet i standardizacijo T. Užice organiziralo enodnevni seminar, ki je bil namenjen programski predstavitvi potencialnim kupcem s področja Titovih Užic.

Delovni naslov seminarja, ki je bil v četrtek, 12. decembra v prostorih Doma JNA T. Užice, je bil: »Elementi, naprave in sistemi za avtomatizacijo orodnih strojev. Od 200 vabljenih se ga je udeležilo 190 predstavnikov tržnih, razvojnih in konstrukcijsko-projektantskih področij, oz. delavcev, ki delajo na investicijah in v službah vzdrževanja ter servisiranja. V imenu organizatorjev sta prisotne pozdravila podpredsednik regionalne gospodarske zbornice T. Užice — Miodrag Dragojlović, s strani Iskre pa Ivo Vrtič.

Seminar, pri organizaciji katerega se je izkazala tudi filiala iz Beograda, je potekal po vnaprej pripravljenem programu, s predstavitvijo celotnega programa avtomatizacije orodnih strojev in posameznih segmentov — naprav in sistemov, ki se vgrajujejo v stroje: inkrementni merilni dajalniki TGM, TGR, numeri-

Več kot zbližanje s tovarno

Iskra Tenel prevzela pokroviteljstvo nad novomeško elektro šolo — Minuli petek podpisali samoupravni sporazum o medsebojnem sodelovanju Iskre Tenel in Srednje šole tehniških in zdravstvene usmeritve Boris Kidrič do leta 1990

NOVO MESTO — Minuli petek so v bivši Eli na Cikavi, kjer poteka danes zahteven del proizvodnje novomeške Iskre Tenel, podpisali samoupravni sporazum, s katerim prevzema Iskra Tenel celotno pokroviteljstvo nad elektro šolo v okviru Srednje šole tehniških in zdravstvene usmeritve Boris Kidrič v Novem mestu.

Sporazum govori o srednjeročnem sodelovanju med omenjenima proizvodno organizacijo in šolo na vseh področjih. Z njim se je Iskra Tenel obvezala, da bo v bodoče za potrebe šole odstopila del svojih kadrov, in sicer za občasno ali celo za stalno izvajanje učnega programa, predavatelji šole pa se bodo dodatno izobraževali v Iskri Tenel.

To pa še ni vse, kar določa samoupravni sporazum. Iskra Tenel se je namreč tudi obvezala, da bo šoli odstopila del opreme, zagotovila vse pogoje za izvajanje delovne prakse učencev, poleg tega pa še združevala sredstva za naložbe v šoli.

Srednja šola tehniških in zdravstvene usmeritve Boris Kidrič pa

je s sporazumom prevzela nalogo, da bo za Iskro Tenel izvajala ves potreben pouk in organizirala študij ob delu šeste in sedme stopnje elektro usmeritve, se pravi za pridobitev diplome inženirja in diplomiranega inženirja. Predavatelji šole se bodo lahko vključili v raziskovalne naloge Iskre Tenel, za povračilo pa bodo vrata šolskih delavnic odprta za usposabljanje vseh Iskrinih delavcev. V šolskih delavnicah bodo izdelovali tudi najrazličnejše proizvode za Iskro Tenel.

In kaj pravijo sami podpisniki?

Božidar Zajc, direktor Iskre Tenel:

»Sodelovanje s šolo pomeni za nas skrajšano pot, kako priti do stro-

NA CIKAVI PO PODPISU — Podpisniki samoupravnega sporazuma, s katerim je Iskra Tenel prevzela celotno pokroviteljstvo nad elektro šolo v okviru Srednje šole tehniških in zdravstvene usmeritve Boris Kidrič v Novem mestu, so se minuli petek v Iskrini tovarni na Cikavi, kjer je bilo podpisovanje, še dolgo zadržali v pogovoru. Kajti rečeno je bilo, da mora sporazum takoj v življenje. Na posnetku (med drugim): predsednik KPO, SŠTZU Boštjan Kovačič in direktor Iskre Tenel Božidar Zajc (drugi in tretji od leve) v pogovoru z ostalimi predstavniki novomeške Iskre.

kovnjakov. Pomemben člen tega predstavljajo računalniki, ki jih čedalje bolj vključujemo v proizvodnjo in raziskovanje. Prepričan sem, da bodo našemu zgledu sledile tudi druge delovne organizacije, da nas bo čedalje več, ki bomo na ta način povezovali proizvodno delo in znanje.«

Boštjan Kovačič, predsednik KPO Srednje šole tehniških in zdravstvene usmeritve Boris Kidrič: »S podpisom tega dokumenta obračamo nov list v medsebojnem sodelovanju, ki je bilo že do zdaj dobro. Nismo pesimisti, kar zadeva uveljavljanje znanja, dokazujemo, da smo z združenim delom na istem bregu. Že zdaj gradimo pripadnost tovarni.«

Milan Korč, predsednik DS Iskre Tenel: »Naš kolektiv je sodelovanje s šolo zavestno podprl, zato iskreno želimo in smo prepričani, da sporazum ne bo samo eden od papirjev, marveč podlaga za medsebojno povezovanje in uresničevanje skupnih interesov.«

Ivo Longar, sekretar občinskega komiteja ZK v Novem mestu, pa je ob podpisu sporazuma povedal: »ZK in druge družbenopolitične organizacije so lahko zadovoljne, da je prišlo do takega sporazuma. S tem dejanjem se je namreč začela uresničevati prav tista svobodna menjava dela, o kateri že tako dolgo govorimo in se le počasi osmišlja.«

I. Z.

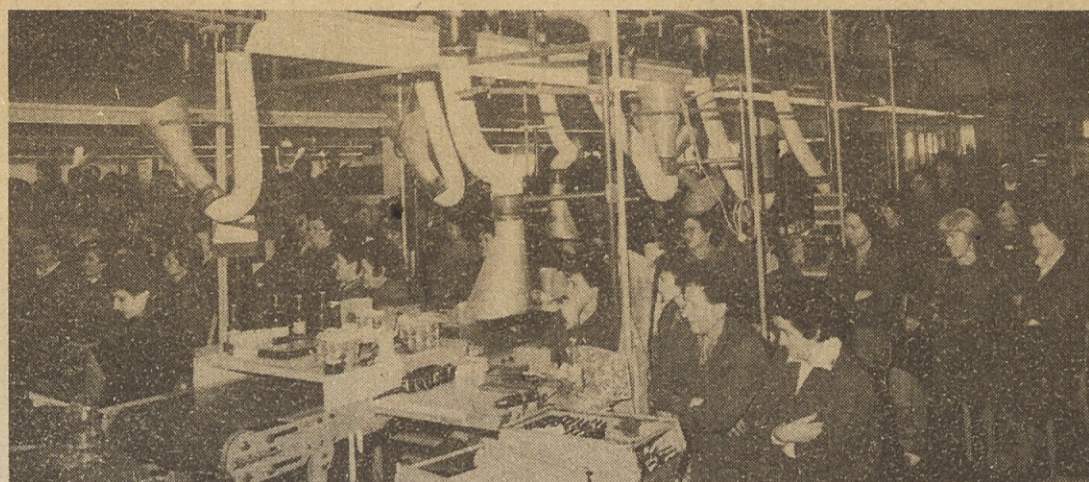
Še spominski posnetek strokovnih sodelavcev iz Iskre Avtomatike

Seminarja se je udeležilo 190 predstavnikov organizacij s področja Titovih Užic

Iskra Široka potrošnja

V petek, 20. decembra, so pripravili občni zbor osnovne sindikalne organizacije v sežanski TOZD Elektroakustika. Pregledali in ocenili so delo te družbenopolitične organizacije v preteklih dveh letih in se nekoliko s skrbjo zazrli v prihodnost, slednje zaradi nedavno izrečenega ukrepa družbenega varstva v TOZD, od katerega pa vsi sežanski Iskraši tudi veliko pričakujejo. Životarjenja na spodnjem robu socialnega minimuma imajo namreč že vsi zaposleni dovolj, to pa je odsevalo tudi iz ocene dela sindikata v preteklem mandatnem obdobju. Splošna ugotovitev je bila, da se je sindikat sicer vključeval v vsa sanacijska prizadevanja svoje tovarne, da pa uspeha ni bilo. To je pomenilo, da je moral sindikat bolj kot kjerkoli delati v nemogočih razmerah — brez prepotrebni sredstev, brez možnosti za izboljševanje osebnega in družbenega standarda. Volitve novega izvršil-

nega odbora so zato predstavljale tudi vročo željo, da bi se razmere v prihodnjih dveh letih vendarle

uredile.

Ob občnem zboru so razdelili tudi nagrade delavcem, ki slavijo

delovne jubileje in poskrbeli za priložnostni nastop dramske skupine.

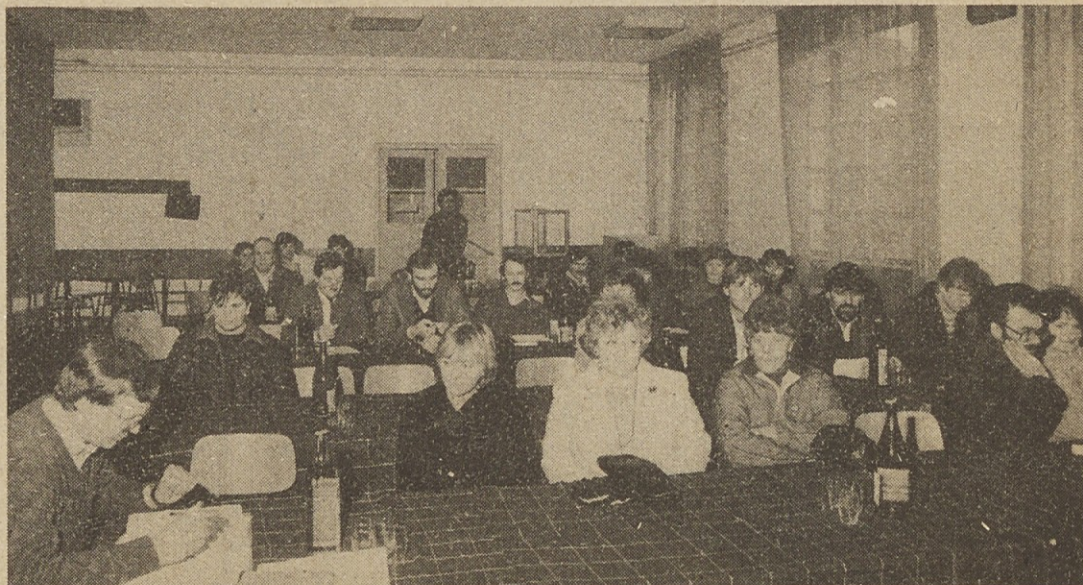
Jubilejne nagrade v TOZD Elektroakustika o prejeli: Edvin Colja, Vinka Ukmar, Klavdij Miklavec in Dora Mljač za let delovne dobe; Sergej Fabič, Anica Mržek, Jože Novak, Mara Righetti, Marija Štok, Marjan Uršič, Pavel Vrabec in Terezija Mevlja za 20 let delovne dobe. Za dopolnjeno tretje delovno desetletje pa so jubilejne nagrade prejeli Sonja Pipan, Srečko Mahnič, Danila Mržek, Bruno Pirjevec, Marta Prunk, Jolanda Renčelj, Milka Smole, Silverija Može, Pavla Štoka, Roza Žiberna in Anita Sovdat.

Za skupinski posnetek, žal, nismo uspeli zbrati prav vseh slavilencev — pa vseeno čestitamo!

V ponedeljek, 23. decembra, so ocenili delo sindikata v preteklem mandatnem dveletju in se dogovorili za smernice dela v prihodnje, v Tovarni TV sprejemnikov na Pržanu. Občni zbor osnovne organizacije je bil zaradi velikega števila zaposlenih v TOZD organiziran po delegatskem načelu, prisotni pa so se poleg obravnave preteklih in bodočih aktivnosti dodobra seznanili tudi z razvojnimi usmeritvami temeljne organizacije. Tovarna TV sprejemnikov je v preteklih letih iz najmanjše prerasla v največjo proizvajalko in konvertibilno izvoznico TV sprejemnikov v Jugoslaviji. Bodoče delo te temeljne organizacije, kjer združuje delo tisoč Iskrašev, bo usmerjeno poleg odločnega dvigovanja produktivnosti v nekaj temeljnih razvojnih področjih, ki pa bodo terjala tudi za okrog 10 milijonov dolarjev naložb.

Pred kratkim so na Pržanu tudi podelili nagrade delovnim jubilatam. Prejeli so jih:

Za 10 letni delovni jubilej: Biljana Babotova, Sonja Bregar, Vojko Bostič, Zlatka Cudič, Milena Dragovan, Fadila Grabkič, Milena Jenko, Silva Kamnikar, Peter Kralj, Hilarij Mrzel, Stane Somrak, Slavica Štrbac, Sonja Vehar, Anton Ven-

gust, Mladen Vrbanc, Sofija Vrdoljak, Suada Zahić, Franc Zalokar, Jasminka Zukanović, Jožefa Mišmaš

Za 20 letni delovni jubilej: Borut Dovžan, Vinko Grčar, Jože Kranjec,

Janez Krmelj, Milunka Maksimov, Breda Peternelj, Breda Resnik, Drago Strekelj, Milena Tonin, Marija Dežman, Jože Strah

Za 30 letni delovni jubilej: Marija Bitenc, Rok Fudurič, Milica Ke-

njalo, Angela Kraševac, Milka Leben, Zmago Majnik, Tine Mohar, Radiša Nikolič, Vera Petelinšek, Milan Poljak, Miro Posavec, Ana Vojskič, Marija Metelko in Andrej Koželj.

Prizadevanja kronana z uspehi

Ce je človek zaposlen trideset in več let nepretrgano v enem podjetju, potem lahko sklepamo, da je marsikaj previharil in bil priča mnogim prijetnim in neprijetnim pripetljajem, da ne rečemo tudi aferam. Klobuk z glave pred njim, že zato, ker je vzdržal toliko let tudi med marsikaterimi jastrebi, ki se najdejo povsod. Tako raznoliki pač smo. V mislih imam direktorja Invest servisa Marjana Dvoračka, s katerim je tekla nevezana beseda.

Ne spominjam se kdaj ste se zaposlili v Iskri, verjetno pa že pred veliko integracijo štirih tovarn. Povejte nam, kako ste doživljali tiste čase, ki so v temelju prispevali k današnji podobi »vesoljne« Iskre?

Zaposlil sem se 15. aprila 1954 v tovarni Telekomunikacije na Pržanu. Imela je prav zanimiv proizvodni program — radio, kanalno telefonijo in prenos govora ter me-

ritev prek daljnovodov — torej pretežno profesionalni program. Škoda, da je tovarna oddala prav ta program drugim. Zdaj ga ima v večji meri ISEZ.

Precej pred dejansko integracijo so se že pojavile težnje po združitvi tehnike podobnih programov. Mislim na leta 1959 propadlo združitve med IEV in Telekomunikacijami. Že takrat sem opazil dvoje

temeljnih dejstev: pozitivno težnjo k združitvi proizvodnih programov in pa negativno z izgubljenim kontrolo nad maso ljudi. Upam si trditi, da delne posledice tedanje sovražnosti še zdaj tlijo med ljudmi na Pržanu. Po komaj dveh letih navideznega miru smo uresničili leta 1961 združitve malone celotne elektroindustrije na Slovenskem, saj so se pridružili Iskri-Elektrome-

haniki: IEV, Telekomunikacije in z nekaj mesečno zamudo tudi TELA. To je bila osnova zadanašnja Iskra.

Že takrat so se politiki vneto vmešavali v gospodarstvo in seveda s tem krojili usodo pravzaprav slehernega podjetja. Spominjamo se — danes bi že rekli — afere z uvozom televizijskih slikovnih cevi, ki je potem vodila do edinega proizvajalca EI-NiS.

Res je, da so razni posegi lahko bi rekli neodgovornih politikov — krojili usodo tovarnam. Takrat še nismo poznali nacionalizma, zato je potekalo to na povsem

(Dalje na 18. strani)

Iskra Kondenzatorji

Posodobitev proizvodnje — uspešnejši izvoz

Semiška Iskra je v devetih mesecih proizvedla blaga v vrednosti 560.833.537 dinarjev in tako povečala proizvodnjo v primerjavi z istim obdobjem lani za odstotek. Največje povečanje fizičnega obsega proizvodnje je zabeležila TOZD Elektronski kondenzatorji v višini šest odstotkov.

Rezultate poslovanja za obdobje januar—oktober in očno za november 1985 so v Iskri Semič obravnavali na delavskih svetih TOZD in DSSS ter centralnem delavskem svetu delovne organizacije (bili so 19. in 20. decembra).

V devetih mesecih letošnjega leta so povečali proizvodnjo, namenjeno za prodajo na domačem trgu za 22%, medtem ko je bila proizvodnja namenjena izvozu nižja od lanske za dvanajst odstotkov, letni plan proizvodnje pa je bil realiziran v višini 68%.

V letošnjem letu beležijo spremembo strukture izvoza in sicer se je delež konvertibilnega izvoza v skupnem izvozu znižal od 70% v triletnem letu 1984 na 58% v triletnem letu 1985. Na nedoseganje plana izvoza vplivajo nižje prodajne cene, kot so predvidevali in izpadi prodaje v izvoz na posamezna tržišča, kot na primer izpad izvoza v Francijo pri elementih za odpravo motenj, v ZDA pri elektronskih kondenzatorjih, v Egipt, Malezijo in delno Pakistan pri energetskih kondenzatorjih. Hkrati pa je nizek izvoz posledica premajhnega posodabljanja proizvodnje.

Delovna organizacija je v triletnem letu 1985 ustvarila celo-

tni prihodek v višini 5.451.479.000 dinarjev, kar pomeni večji celotni prihodek v primerjavi z lanskim triletnim letom za 82%. Plan celotnega prihodka je bil realiziran v višini 78%. Največje preseganje plana celotnega prihodka beležita TOZD Elektronski kondenzatorji in DSSS.

Največji problem, s katerim so se v semiški Iskri srečevali v preteklih mesecih, je pomanjkanje naročil, kar pa se odraža na rezultatih poslovanja v devetih mesecih. Raven proizvodnje še vedno pada, izvozni rezultati se ne popravljajo, zaloge gotovega blaga se ne znižujejo, produktivnost poslovanja pada in s tem se slabša tudi finančni rezultat. Navedena gibanja zahtevajo takojšnje ukrepe, čeprav je jasno, da načrtanih ciljev razvoja za leto 1985 ne bodo dosegli. Nezadosten izvoz, ob dejstvu, da se domači trg zapira, pomeni stagnacijo proizvodnje, hkrati pa ogromne stroške za oskrbo proizvodnje za domači trg z uvoznimi surovinami.

Zato je eden izmed delegatov na centralnem delavskem svetu postavil vprašanje, ali je sploh možnost, da se izvozni načrti v prihodnjem letu realizirajo in da je v zvezi s tem potrebno poiskati odgovornost tudi strokovnih služb. Pred-

sednik KPO Vladimir Zorc je pojasnil, da bo prišlo do obrata zaradi sedanjega deviznega zakona, ki bo začel veljati prvega januarja, zato je tudi težko govoriti o določenih predpostavkah v srednjeročnem planu. Hkrati pa je poudaril, da je potrebno dosledno slediti tržišču in modernizaciji proizvodnje, predvsem pa osvojiti tržišče. Res je, da se povpraševanje in poraba kondenzatorjev, zaradi razvoja mikroelektronike zmanjšujeta, toda semiška Iskra ima velike možnosti za izvoz na Madžarsko, v Nemčijo, Italijo in v druge države. Predvsem pa bo treba povečati trženje z državami v razvoju.

Na vseh delavskih svetih so obravnavali tudi osnutke planov TOZD in DO za srednjeročno obdobje 1986—1990 in za leto 1986 ter sprejeli sklepe, da gredo osnutki v javno razpravo. Cilji nadaljnega razvoja DO so: krepitev materialne osnove dela, zagotovitev socialne varnosti ter osebnega in družbenega standarda delavcev in poglobljanje sistema samoupravnih odnosov.

V srednjeročnem planu pa so si v Iskri Semič zastavili naslednje naloge za doseganje teh ciljev: večja profesionalizacija, večji delež lastnega znanja v proizvodnih programih, večja izvozna usmerjenost proizvodnje, višja kakovost proizvodov, pospeševanje proizvodnje z racionalnejšo porabo surovin in energije, proizvodnja, ki zagotavlja večjo rentabilnost in s tem socialno ter ekološko varnost delavcev, izboljšanje kadrovske strukture in internega izobraževanja.

Razvojna politika mora vsebovati predvsem razvoj tehnologij primarnega programa (uvajanje novih materialov in tehnologij) in razvoj novih tipov kondenzatorjev, ki jih zahtevajo nova področja up-

orabnosti. Predpogoj za to pa je izobraževanje kadrov za področje razvoja izdelkov in opreme, oprema razvojnih laboratorijev in prototipne delavnice z moderno opremo in usposobitev prototipne delavnice za izdelavo podsklopov in njihovo preizkušanje.

Ob vsem tem pa so na centralnem delavskem svetu in delavskih svetih TOZD in DSSS sprejeli sklep o reorganizaciji kolektivnega poslovnega organa. Kot so v delovni organizaciji ugotovili, je takšna široka organizacija vodstva preobremenjevala posameznike tako, da delo velikokrat ni bilo tekoče in koordinirano. Osnutek sprememb Statuta delovne organizacije v zvezi z reorganizacijo KPO vsebuje predlog, da bi delovno organizacijo predstavljal in vodil glavni direktor, ki bi imel dva svetovalca (za komercialno — finančno in proizvodno — tehnično in splošno področje), ki bi bila pri svojem delu samostojna, in bi skupaj z direktorjem odgovarjala za strateški razvoj DO. Ostali pa bi bili vodje sektorjev. Osnutek, ki bi omogočal večjo medsebojno povezavo in koordinacijo dela ter bolj temeljito obravnavo posameznih področij, vsekakor pa večjo odgovornost, bo šel v javno razpravo.

Na delavskem svetu TOZD Elektronski, za odpravo radiofrekvenčnih motenj pa so delegati soglasno imenovali direktorja TOZD inženirja elektrotehnike Antona Stareta.

Na centralnem delavskem svetu DO so sprejeli tudi program sanacije Iskra IEI New York samoupravnih sporazum o združevanju sredstev in zagotavljanju ostalih pogojev za izgradnjo romskega naselja Sovinjek in obravnavali tekoče zadeve delovne organizacije, posameznih TOZD in DSSS.

V. Ž.

(Nadaljevanje s 17. strani)

drugačen način. Bila je huda konkurenca in stalen boj s tovarnami v drugih republikah, npr. RIZ, EI-Niš in Rudijem Čajavcem pa tudi Mihajlom Pupinom. Iskra je bila edino podjetje v državi, za katerega niso obstajale republiške meje in to je dokazala tudi za dejanji, npr. poslovno združenje ČIS (Rudi Čajavec, Iskra in Saturnus na področju avtoelektrike), združenje Iskre in RIZ. Med drugim si je Iskra močno prizadevala najti skupen jezik z najboljšim družbeno in od oblastnikov podprto industrijo EI.

Že v vprašanju ste omenili afero z uvozom televizijskih slikovnih cevi, še hujski primer pa je bil, ko je morala pržanska tovarna odstopiti televizijski program tovarni v Srbijo na osnovi enega samega ukaza, ki je bil vse prej, kot planski, ali gospodarski in od takrat se pržanska tovarna ni več pobrala tako, da imajo današnje peripetije in previdnostni ukrepi Iskrinih in nasploh slovenskih tovarn za vlaganje v nerazvite svoj praktični vzrok.

Razmere so se nato nekoliko umirile, vendar so vedno znova izbruhnili viharji in preprečevali načrte direktorja PSO (prodajno servisne organizacije) Metoda Rotarja, s katerim ste dolga leta tesno sodelovali in pomagali oblikovati komercialno-poslovno politiko Iskre.

Povsem drugačen pristop je bil glede osvajanja tržišč. Tu so se dejanske začele umirjati medsebojne napetosti, ker so vsi čutili, kako močan industrijski potencial je Iskra, ko je združila svoje prodajne, servisne in montažne zmogljivosti. Res sem bil vključen v proces združevanja leta 1959, vendar v tistem letu zadeva ni bila dovolj preštudirana in pripravljena tako, kot je bil pozneje pripravljena ekipa pod vodstvom takratnega direktorja Elektromehanike Silva Hrasta. Direktor Hrast je izbral nekaj zrelih ljudi, ki so bili ponosni, da so zaposleni v Iskri. Naj omenim le nekatere: Borisa Kryštufka, Albina Vengusta, Metoda Rotarja, Kermavnerja in še nekatere druge, ki so imeli natančno odrejene naloge na osnovi sheme, ki smo jo poimenovali »sonce«. Dodatno k temu je takratna kranjska Elektromehanika organizirala 19. aprila 1961 tudi PSO — prodajno servisno organizacijo, v kateri so bile združene komercialne vse družbenih tovarn, na čelo organizacije pa je bil postavljen Metod Rotar.

Nikoli ne bom pozabil prvega skupnega sestanka vseh odgovornih delavcev združenih tovarn. To je bil skupen posvet pred odločitvijo o združitvi v prostorih današnje Gospodarske zbornice na Titovi cesti. Direktor Rotar mi je takrat zaupal organizacijo servisa za celotno omrežje v državi in za vse izdelke. Ko sem dojel pomembnost in odgovornost te odločitve, sem

sestavil program, se najavil k direktorju Metodu Rotarju in v četrtturnem razgovoru sva se domenila po sistemu »kratko in jedrnat« za mesec dni dela naprej.

Nemalokrat se spominjam, kako prijetno je bilo sodelovanje v timu, v katerem so bili Metod Rotar, Ivo Vreček, Rudi Košorok, Ljuba Artič, Živojin Abramović in nekaj mesecev pozneje še Jože Hujs in Franc Vreček. Z odkritimi besedami in jasnimi cilji, kjer smo ločili zrno od plevla, se nismo pozneje nikoli prepirali. Sproti smo razčistili vse, kar pa danes ni več praksa. **Z nastopom Iskre Commerce je skraja kazalo na velik razmah tudi v tujini. Res da so bili dosežki že v nekaj letih veliki, bili pa bi še večji, če jih ne bi dušile gospodarske restrikcijske reforme.**

V zelo kratkem času se je pokazalo, da je PSO, oz. od 30. 9. 1975 Iskra Commerce, tako kot je bila organizirana, podobna vrani s pristrženimi perutmi. Komericalni posli namreč ne zajemajo samo prodaje, servisa in montaže, temveč tudi uvoz in nabavo. Povezavo bomo lažje razumeli, če upoštevamo, da je Iskra Commerce prek svojih filijal, predstavništev in servisnih delavnic obvladala v svoji panogi celotno jugoslovansko tržišče. To so bili zlati časi v primerjavi z današnjimi, ko smo se na letnih konferencah pogajali, kolikšno število posameznih izdelkov bo na voljo. Navadno je šlo za večje zahtevke trgovcev, kot so bile zmogljivosti tovarn.

Kot sem že omenil, je bilo potrebno pripraviti temeljito analizo in obrazložitev, da smo se znotraj združenega podjetja dogovorili za novo strategijo. Ta naj bi ne slonela na ekspanziji v smeri domačega tržišča, temveč zunanjih tržišč tako smo po nekaj trdih razpravah združili tedanjo ZTO — zunanje trgovinsko organizacijo v enotno organizacijo Iskra Commerce. Tako kompletirana organizacija je zajela tudi propagandno službo, ki se ni ukvarjala samo z razstavami, ampak skrbela za celoten propagandni material za vso Iskro.

Tako organizirano podjetje pa svojega poslanstva ni moglo zadovoljivo opravljati, saj je imelo svoje službene oddelke raztresene po vsej Ljubljani in pa delno tudi v Kranju. V Ljubljani je bila Iskra Commerce na 36 lokacijah, tako da so že napisne table opozarjale, da je Iskra tako rekoč za vsakim vogalom. Pregovor, da je denar sveta vladar, ni obveljal v celoti. Čeprav je bila Iskra Commerce centralizirana organizacija, kjer se je stekal ves prihodek prodanega blaga, je kljub temu čutila breme glede neenotnega poslovnega prostora. Zelo zanimivo je, kako smo se odločevali za novo poslovno hišo Iskre, ki naj bi združevala vse komercialne dejavnosti, vendar bi bil opis predolg, zato ga bom zadržal za drugo priložnost. To je bilo v bistvu najbolj kritično obdobje, vendar se je Iskra dobro držala, veliko bolj kot danes.

Od velikih zadolžitve, ki ste jih dobili v času sodelovanja z direktorjem Metodom Rotarjem, vam je tu dlj takratni predsednik KPO SOZD Iskra zaupal odgovorno nalogo — dokončati gradnjo poslovne hiše PPC.

Že več kot 30 let med nami: Marjan Dvoraček, direktor Invest servisa

Res sem imel srečo, ali nesrečo, da sem vedno dobival dokaj ne-hvaležne naloge, vendar sem vsako sprejel kot obveznost, jo preštudiral in po najboljših močeh tudi rešil. Da mi je predsednik Jože Hujs zaupal to nalogo, kaže na njegov velik pogum, saj nisem imel nobenega posebnega znanja. Imel pa sem, ali še imam eno lastnost, da najlažje delam skupinsko, zato sem tudi v tem primeru zbral tim iz ostankov nekdanje kapitalne izgradnje in organiziral gradnjo kot investicijski inženiring. Uspeh ni izostal.

Iz te okrnjene Iskrine dejavnosti je tako zrasel Invest servis s programom, ki so ga vsi zavračali, ali prelagali na druga ramena.

Tako kot se je dopolnjevala tehnologija v Invest servisu, tako so tudi rasle tovarne v okviru združenega podjetja, zato je bilo potrebno leta 1974 reorganizirati Iskro v panoge, rekli smo branže. Reorganizacija je bila za takratne pojme velik kirurški poseg, ki pa se je končal z uspehom. Pri tej razporeditvi dela sta se pokazali dve značilnosti: odvečno število ljudi, kar je posledica vsake reorganizacije in potreba po strokovnem vzdrževanju za vse delovne enote. Logična posledica tega je bila ustanovitev delovne organizacije Invest servis, ki je bila v prvotni obliki le ena izmed množice skupnih služb na ravni SOZD.

Toda vzdrževanje in storitve so prav z vašo pomočjo dosegle takšen razmah, ki ga ni nihče pričakoval. Verjetno ga tudi sami sodelavci Invest servisa niso slutili ob polaganju temeljev.

Krepko je bilo treba pljuniti v roke, zbrati sodelavce in pričeti z delom ter organizacijo dejavnosti

splošnega pomena. Zelo zgodaj smo ugotovili, da ni dovolj sama tehnika čiščenja, temveč je to zahteven mehanizem za zadostitev vseh potreb, ki omogočajo delavcem ustrezne delovne razmere. Hiša s takšnim prometom kot je PPC, ki dnevno sprejme tudi po 250 tujih strank, daje na vsakem koraku svoj image.

S širjenjem področja na inženiring z uvajanjem novih organizacijskih metod kaže še na večji razcvet organizacije. Nam lahko zaupate kake nove načrte v tem pogledu?

Kmalu po ustanovitvi Invest servisa kot organizacije skupnega pomena v sestavi SOZD so se pokazale še druge potrebe, od enotne investicijske dejavnosti, ki jo je pričel opravljati naš inženiring, prek kakovostnega tehničnega vzdrževanja naprav in strojev, do urejanja infrastrukture za industrijske komplekse ter razne spremljajoče službe. To so mikrofilmi, sklarna, avtopark, vse tja do družbene prehrane. Te dejavnosti so dobile v minulnem obdobju 1981 — 1985 približno svojo potrebno obliko. Poudarjam približno, ker bomo z vsemi dejavnostmi nadaljevali v prihodnjem srednjeročnem obdobju 1986 — 1990. Seveda ne smemo biti zadovoljni z doseženim, marveč je treba razvoj nadaljevati v smislu skupnih interesov Iskre, zato naj tudi zaupam nove dejavnosti, ki smo jih vključili v srednjeročni načrt, tako delovne organizacije, kot SOZD. To so pristop k matricni organizaciji, ki mora oblikovati komplet investicijski inženiring, prostorski razvoj, katerega skrb je slediti investicijski gradnji Iskrinih proizvodnih bazenov, da pripravi potrebno tehnologijo in temu ustrezno komunalno urejena zemljišča. In ne nazadnje, še področje ekologije, ki je prav gotovo trenutno največja neznanka od vseh področij.

Če se človek toliko let razdaja kolektivu, se včasih rad ozre na svoje delo in novo leto je taka priložnost. Kaj ste storili napak, oz. kaj vas je najbolj oviralo pri ureničevanju načrtov?

Drži, da je obdobje novega leta čas, ko človeku uidejo misli na prehojeno pot in kaj še lahko postori v prihodnje. Mislim, da sem v glavnem postavljene cilje dosegel v svojem 32 letnem službovanju v Iskri. Ne bi si jih upal ovrednotiti kot dobre, vendar sem jih opravljal z veseljem in največjo mero odgovornosti in sposobnosti. Tudi v zasebnem življenju sem si vedno postavil klobaso tako visoko, da sem jo dosegel. Če me je kaj motilo v teh 32 letih dela v Iskri, me je le hričavost, zahrbtnost in človeška zloba tistih ljudi, ki so zasedali odgovorna delovna mesta in s takim karakterjem povzročili hiši ogromno škodo.

In za zaključek, kaj bi svetovali mladim v Iskri?

Večje spoštovanje do dela, kot ga trenutno kažejo, saj je njihova naloga nadaljevanje tistega, kar smo po vojni naredili, če upoštevamo, da smo v opustošeni domovini začeli tako rekoč iz nič. Pa še nasvet vodilnim in vodstvenim delavcem: svojim podrejenim morajo biti svetel vzor, le tako bodo lahko od njih zahtevali vse tisto, za kar so nagrajeni.

Marjan Kralj

Naših štirideset let

Piše:
Dušan Željeznov

**Naš sobesednik
ing. Milan Železnik**

Obdobje 1951 — 1955

»Že prej se je Iskrin program polagoma čistil razne začetne navlake«, piše dalje ing. Železnik »kot čisto mehanskih izdelkov, ventilov, instalcijskih cevi ter drugih proizvodov iz te panoge, ostali so le elektromehanski izdelki merilne tehnike, telekomunikacij, avtoelektrike, ročnih orodij in kinoakustika. Asortiment postaja vse širši, deloma zaradi zahtev trga (gradnja električnega in telefonskega omrežja, avtomobilске in druge industrije) deloma pa zaradi lastnih potreb po kompletiranju obstoječe proizvodnje (usmerniške naprave za kinoakustiko in telefonske centrale, kontaktorji za usmerniške naprave, ki zahtevajo tudi silicijeve usmerniške stavke). Vsega tega ni dobiti!

Že to naštevane pove, da so s takimi izdelki prišle tudi kakovostne zahteve določene ravni, od katere ni odstopanja, saj so tehnične lastnosti posameznega elementa in sestavnega dela vgrajene v kakovost celotne naprave in tako jamčijo njeno delovanje in deklarirane lastnosti. Stvar je postala zelo resna. Razvojniki že intenzivno spremljajo novosti v tehničnem svetu, mrzlično brskajo po tujih revijah in prospektih, ne morejo se več zadovoljiti s kakršnim koli vzorcem, kot v prejšnjih časih. Iščejo se najnovejši izdelki s sodobnimi lastnostmi in tehničnimi zahtevami, vendar še vedno le za domače potrebe. Domači trg je še vedno lačen, zato se zdi, da tržnih analiz še ne potrebujemo, čeprav bi bile že zelo koristne za analiziranje želja, zbiranje različnih zahtev, kar bi dalo potrebne podatke za nadaljnji razvoj izdelka pa tudi omogočilo diferenciacijo glede na raven kakovosti in s tem cene. Marketing še ni bil tako daleč, da bi se tega kakorkoli lotil, namesto njega so to po svoje opravi-

ljali kar razvojniki sami in si sami postavljali tehnične pogoje izdelka, za katere danes ne vemo, ali so bili v tistem času res najbolj na mestu.

Prvi signal, da se je treba ozreti tudi po zahtevah kakega tujega kupca in začeti misliti na izvozne možnosti, je bil dogodek, ki je tedaj vse presenetil. Nekako v začetku tega obdobja (morda je bilo celo leta 1950) se je Iskrina kakovost soočila s tujimi zahtevami. Neka dunajska distributerska firma za filmsko dejavnost je bila pripravljena kupiti v Iskri določeno število projektorjev (mislim, da je bila to količina 10 kosov). Kinoprojektor za normalni film je bil tedaj Iskrin najkakovostnejši izdelek, v največji meri po zaslugi njegovega odličnega konstruktorja inž. Špilerja, delno pa tudi zato, ker je ta izdelek pretežno mehanskega značaja, za kar je bila tedaj tovarna tehnološko idealno opremljena, tako s stroji kot s kadri. Dunajska firma je prevzela 1 projektor najprej na preskušnjo. Po kratkem času so prispale pripombe s predlogi za spremembe. Ne spominjam se koliko jih je bilo (mogoče 50 ali več), niso bile zelo bistvene, vsebovale so le kopico izboljšav, veliko lepotnih. Ing. Špiler se jih je pri priči lotil in jih realiziral. Precej hkrati se je odprl tudi turški trg, ki ga je potem Iskra dolga leta zalagala s projektorji, kot skoraj ekskluzivni dobavitelj.

Taki in podobni signali so kmalu privedli do spoznanja, da obstaja potreba tako po teamu, ki bi bil v stanju lotiti se analiz zahtev nekega trga ter na tej osnovi določati tehnične pogoje bodočega izdelka, kot po specializiranem oddelku v tovarni, ki bi izvajal specialne in testne preskuse na izdelkih iz raz-

voja in iz redne proizvodnje. Na ta način bi zadostili zahtevi, da se izvajajo kontrola razvojnih dosežkov po postavljenih tehnoloških pogojih na drugem mestu in ne tam, kjer je izdelek razvit. Poleg tega naj bi bil tak laboratorij opremljen za kontrolo merilnih instrumentov, ki so v uporabi v razvoju in v tovarni, za njih vzdrževanje in verifikacijo, za opravljanje specialnih preskusov (klimatskih, na tresenje, v slani atmosferi). V okviru razvojnega oddelka tovarne je zato ustanovljen Oddelek za meritev, ki bo v bodoče opravljal našete naloge, pod vodstvom ing. Mlakarja. To je zametek današnje DO IKM. Na službo za analizo tržnih pogojev, ki bo v okviru marketinga, smo pa morali počakati še nekaj let.

Podobno kot v razvojnem procesu se tudi v proizvodnji pokaže potreba po delavnici, ki bi pred redno proizvodnjo preskusila tehnologijo in tehnološke priprave, ki so namenjene redni proizvodnji nove izdelanega proizvoda. Izkazalo se je namreč, da še tako skrbno izdelana tehnologija in naprave vsebujejo še vrsto nejasnosti in napak, ki jih redna proizvodnja ni v stanju sproti popravljati, če se pred tem ne najdejo in odstranijo v manjši poskusni proizvodnji. V tem obdobju je organizirana v proizvodnih prostorih delavnica Poskusna serija, podrejena je Tehnološki pripravi dela, vodi pa jo inž. Klemenčič Franc, tedaj strojni tehnik.

Treba je priznati, da to ni bil nikakršen znanstveni pristop k reševanju vprašanja kakovosti izdelkov temveč popolnoma praktičističen. Tedaj ni bilo niti internega predpisa o delovanju teh oddelkov. Vendar je praksa pokazala potrebo po vedno intenzivnejšem vključeva-

nju teh oddelkov v redni potek. Temu primerno se je izpopolnjevala njih opremljenost s potrebnimi napravami in stroji. V oddelku za merilno tehniko je bilo izdelanih cela vrsta specialnih naprav za preskušanje n. pr. številčnika telefonskega aparata, mikrofonskega vložka, releja, stikal itd. Množila se je tudi oprema za preskušnjo v vlagi, slani atmosferi, v visokih in nizkih temperaturah, pod vplivom vibracij itd. V oddelku poskusna serija so z vedno boljšo strojno opremljenostjo postali sposobni preskušati tudi ustreznost tehnološkega poteka in izdelanega orodja.

Kot že rečeno ni bilo formalnega predpisa, ki bi ves ta potek reguliral tako, kot danes razumemo predpis o integralnem zagotavljanju (obvladovanju) kakovosti, praktično je pa bilo zelo blizu.

Tudi ni bilo meje med prizkušnjo funkcionalnosti in preizkušanjem zanesljivosti delovanja ter vzdržljivosti izdelka. Vse se je med seboj prepletalo. Vprašanje je tudi ali je bilo takrat pod opisanimi pogoji dela vse opravljeno v pogledu preskušanja izdelka. Najbrž ne! Vse preveč je bilo odvisno od subjektivnih pogledov na vprašanje kakovosti. Kjer imajo danes sistem mrežnega planiranja dela v razvojnih fazah izdelka se to objektivizira. Mi pa tedaj tega še nismo poznali.

Imeli pa smo sistem spremljanja stroškov izmeta v proizvodnih delavnicah. Kontrola je budno spremljala vse izdelavne operacije, ločevala dobro od slabega in beležila. Obračun po zaključnem delnem nalogu je pokazal odstotek koliko smo morali zavreči. Poudariti je treba, da je redno obravnavanje podatkov pri vodstvenem in strokovnem kadru v delavnici izzvalo večjo pazljivost pri vodenju tehnološkega procesa. Ti podatki so se uporabljali tudi v sistemu stimulativnega nagrajevanja, ki je upošteval tudi kriterij vrednosti izmeta.

V času okrog l. 1955 je prispela do nas ideja statistične (vzorčne) kontrole, tedaj za nas nekaj novega. Kontrola v proizvodnji je v tistem času izvajala 100% kontroliranje, kar je bila pri rastočih količinah v proizvodnji velika preobremenitev. Organizirani so bili v okviru republike tečaji, ki naj bi pospešili uvedbo tega sistema v proizvodnjo, vendar je trajalo skoraj 2 leti preden se je v celoti uvedel in uveljavil. Tečaji so bili tedaj pod vodstvom novoustanovljenega republiškega Zavoda za produktivnost dela, ki ga je tedaj vodil prof. Andrejčič s sodelavcem ing. Kozino. Na ta informativni tečaj smo poslali tedanjega vodjo tov. Kumpa (služba kakovosti) in ing. Vršca, ki naj bi se kot inženir lotil te specialnosti v okviru cele tovarne, da se uvede tam, kjer študij pokaže, da bo to koristno. No, s tem smo pa že prispeli v naslednje obdobje.

Srečanje jubilarov v Šentjerneju

V mesecu oktobru 1985 smo pripravili srečanje jubilarov ob 10, 20 in 30-letnici dela in življenja v Iskri.

»Biti jubilar, plodno delati 1, 2 ali 3 desetletja v Iskri je ponos vsakega Iskraša. To pomeni — biti ustvarjalec vsega, kar imamo danes v Šentjerneju...»

Tako je začel pozdravni govor predsednik OOSZ v TOZD »HIPOT« — Franci Žičkar. S svojo besedo so se mu pridružili še direktor TOZD »UPORI« — Boris Škedelj, nato pa še predsednik KPO Iskra Elementi Jože Šurc, ki je v svojem govoru poudaril velik pomen Iskrinih TOZD v Šentjerneju.

Da je bilo srečanje še bolj slovesno in pristrčno je poskrbel Šentjernejski oktet z lepo slovensko pesmijo. Sledila je podelitev priznanj, nato pa veselo tovariško srečanje. Za izredno razpoloženje je skrbel ansambel »Spomin«. Srečanje se je končalo šele pozno v noč.

Franci Žičkar

30-let — TOZD HIPOT: Milena Hudoklin, Franc Janževič, Pavla Kalin, Pavla Kirn, Jožefa Kladušan, Jožefa Udovič.

TOZD Upori: Marija Potočar, Daniela Gorenc, Jožefa Janževič, Jožefa Kos, Martina Vide, Ana Vide, Vida Metelko, Janko Kikelj

Predsednik KPO DO Iskra Elementi Jože Šurc pozdravlja jubilate

20-let — TOZD HIPOT: Ivan Zorko, Stanislav Udvanc, Franc Zagorc, Marija Kiren, Slava Kosmač, Ana Rebselj.
Tozd Upori: Martin Gorenc, Ferdinand Jereb, Milan Ogorevc, Janez Dolar, Jožica Borsan, Anton Šiško, Vladimir Radovan, Anton Kerin

10-let — TOZD HIPOT: Jože Plevanč, Josipa Kocjan, Bronislava Praznik, Franc Kovačič, Silvo Mojstrovich, Darinka Žibert, Franc Pirc, Andrej Vide, Branko Barbič, Janez Rebselj.

TOZD Upori: Frančiška Gorenc, Jožefa Kovačič, Andrej Radovan, Jože Martinčič, Marijan Hudomalj, Darko Kušljan, Drago Kovačič, Anton Zamida, Martin Žnidaršič, Jože Zorko, Franc Rabzelj, Marjan Šantl.

Iskra

Iskra — Industrija merilne elektronske tehnike, p. o.

Horjul 188, 61354 Horjul

vabi k sodelovanju več

1. diplomiranih inženirjev elektrotehnike

— smer industrijska elektronika, ali avtomatika ter merilno regulacijska smer,

2. diplomiranih inženirjev strojništva

— smer konstrukterstvo ter proizvodno strojništvo. Navedeni strokovnjaki bi združevali delo na področju razvojno-raziskovalne dejavnosti delovne organizacije v Horjulu in v dislocirani razvojni enoti v Ljubljani, Tržaška c. 2.

3. strojnih tehnikov

za delo v planskem oddelku ter mehanski kontroli ter

4. priučenega delavca

za delo v ekspeditu

pogoji: moški z odsluženim vojaškim rokom ter opravljenim vozniškim izpitom B kategorije.

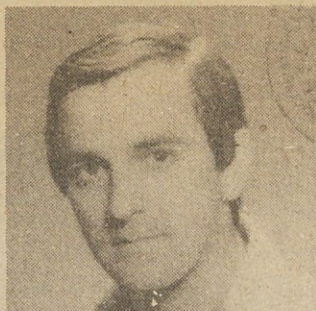
Dela in naloge pod tč. 3 in 4 se opravljajo v Horjulu.

Za vse sprejete delavce bo določeno poskusno delo v skladu s pravilnikom.

DO ima organiziran gibljiv delovni čas. Avtobusne zveze za Horjul iz Ljubljane in Vrhnike so organizirane. Nudimo tudi stimulatívne osebne dohodke in možnosti izobraževanja ob delu.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Iskra Merilna elektronika Horjul, kadroviski oddelek, 61354 Horjul.

Našemu Jožetu Kocjanu v slovo

Kruta je resnica, da ne bo več prihajal med nas, vendar bo še naprej živel v naših mislih in v spominu bo še naprej prisoten, saj je znal ustvariti toliko nepozabnih prijateljskih vezi in z njim smo preživel marsikatero lepo in veselo urico.

Tako iznenada, da še ne moremo prav dojeti, nas je zapustil naš dobri sodelavec, prijatelj in tovariš JOŽE KOCJAN.

Za njim žalujemo, ne le njegovi ožji sodelavci, marveč vsi člani kolektiva DO Iskre AVTOMATIKA, TOZD Naprave za energetiko. Vsi smo ga imeli radi in ga visoko cenili, kot vestnega in živahnega sodelavca ter plemenitega in dobrega tovariša.

Že dolgo tega ga je veselje do stroke pripeljalo med Iskraše, kjer je iz svojih bogatih izkušenj širil znanje na okolico. Bil je vedre narave in dober delavec vse do konca, čeprav je nanj že dolgo prežala zahrbtna bolezen.

Ponosni smo, da smo delali s človekom s tako širokim srcem in tolikimi življenjskimi in strokovnimi izkušnjami.

Sodelavci

Iskra

Iskra — Industrija kondenzatorjev, n.sol.o., TOZD — Tovarna mehanskih delov in naprav, n.sol.o., 68333 Semič, Vrtača 1

Proste proizvodne zmogljivosti

Nudimo storitve na proizvodni opremi za obdelavo pločevine (štancanje, krivljenje, varjenje) plastičnih mas (stikalnice 125 g) ter izoliranih žic (razrez, snemanje izolacije, pocinjevanje).

Nadaljne informacije lahko dobite po telefonu (068) 56230, int.: 230 ali 282.

Mali oglasi

PRODAM črnobeli TV, štedilnik na plin »kekec« in 8 l bojler. Vprašati vsak dan od 15. dalje na tel.: 061-346-119. Silva Skukan, Trebinjska 7, Ljubljana

Kranj — Ljubljana — Jesenice — Zamenjam dvosobno družbeno stanovanje (50 kv. m.), s centralnim ogrevanjem za enakega v Ljubljani ali v Kranju. Tel. dop. 064-82861 int. 52 ali pop. 064-82997.

Iskra

ISKRA COMMERCE LJUBLJANA, TOZD ZUNANJI TRG vabi k sodelovanju sodelavce za opravljanje naslednjih del in nalog, za nedoločen čas

Vodja uvoznega sektorja

Pogoji:

- diplomirani ekonomist ali diplomirani inženir elektrotehnike
- 3 leta ustreznih delovnih izkušenj
- ZT registracija
- aktivno znanje angleškega ali nemškega jezika
- 3 mesečno poskusno delo

Izvozni referent

Pogoji:

- ekonomski tehnik
- 2 leti delovnih izkušenj
- zaželeno znanje španščine
- 2 mesečno poskusno delo

Kandidati naj vloge z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev pošljejo v roku 8 dni po objavi na naslov: Iskra Commerce Ljubljana, Kadroviski sektor, Topniška 58.

Če verjamete — preberite in razmislite

OVEN od 21. 3. do 20. 4.	BIK od 21. 4. do 20. 5.	DVOJČKA od 21. 5. do 20. 6.	RAK od 21. 6. do 21. 7.	LEV od 22. 7. do 22. 8.	DEVICA od 23. 8. do 22. 9.
 Zelo površna zveza, pogojena predvsem s fizično privlačnostjo. Le redko je odnos lahko veder.	 To je srečanje podrejenosti skupnim čustvom in v znaku tolerance. Nesporazumi in prepri so neizbežni.	 Soglasje lahko dosežeta le, če sta oba nadpovprečno inteligentna. V načelu pa gre le za fizično privlačnost.	 Zelo težko dosežejo skladen odnos zaradi različnosti značajev, kar prej, ali poslej pripelje do neizbežnih nesoglasij.	 Človek, rojen v znamenju leva, je najustrežnejši partner za ženo ovna. Imata identična razumevanja in okuse in to ju veže.	 Osebi, rojeni v teh znakih se zelo težko skladata, ker imata različni naravi v vsakem pogledu.
 Impulzivnost enega se prilagaja strastnosti drugega. Toda nujno potrebna je modrost in samokontrola, če želite skladje.	 Skupnost je lahko idealna, toda samo če uspeta preiti nepotrebno ljubosumje.	 Zakonska skupnost teh dveh je kontraindicirana. Nestabilnost moškega dvojčka se ne sklada z zanesljivostjo žene-bika.	 Skupnost je lahko sredna, posebno če ta par nima praktičnih problemov. Gre za zvezo, v kateri vlada privlačnost.	 Združuje ju stalnost in zanesljivost. Toda glede na to, da oba želita imeti vedno prav, so neizbežni prepri.	 Potrpežljivost in zanesljivost izenačuje ti dve osebi, ki jima ustrezajo stabilne in gotove situacije.
 Težek zakon, ki ne obeta dobrega. Najpogostejše je to sentimentalno prijateljstvo na intelektualni osnovi.	 Ta zveza uspeva samo pri starejših. Resnost moškega bika je v nasprotju s prevrtljivostjo žene dvojčke.	 Skupnost teh dveh oseb ni skladna zaradi obojestranske nestabilnosti, tudi ko obstaja fizična privlačnost.	 Žena dvojčka ni dovolj ženska za tako zahtevnega človeka. Skladnost je težko uresničljiva.	 Njuna zveza stoji na krhkih nogah, četudi se slabosti enega v harmoniji stapljajo z vrlinami drugega.	 Možna je spiritualna zveza, drugi odnosi se ne morejo razviti normalno, zaradi neozdravljive različnosti.
 Prepirčki in nezumevanja so neizbežni. Če ti dve osebi ne bosta znali popuščati, pride zagotovo do razkola.	 Skupna jima je privrženost domačemu ognjišču in potreba za harmonijo in srečo, samo da preideta trmoglavost.	 Lahko sta odlična prijatelja, toda zelo neprivlačna za zakon zaradi občutljivosti ženske-raka.	 Harmonija je lahko perfektna, toda redko trajna. Obojestranska nezanesljivost značajev in impulzivnost, prav tako pripeljeta do preprirov.	 Nikoli jima ne bo zmanjkalo preprirov, toda onadva to preideta, zahvaljujoč ljubezni in toleranci.	 Gre za dve bitji, ki spajata občutljivost, ljubeznjivost in smisel za praktično. Zveza je trajna in trdna.
 Par je globoko vezan s skupnimi interesi, slabosti enega so potrjena vrlina drugega. Skratka, idealen par.	 V začetku med njima obstaja fizična privlačnost, pozneje se njuna značaja spoprijemata in prihaja do nezumevanj.	 Zanesljivost njenih čustev naj blaži njegovo nestalnost, kar lahko prinese dosti vedro in mirno zvezo.	 Njuna temperamenta sta nasprotna, zato so odnosi precej burni. Hitro se zaljubijo in brž razidejo.	 Pretiran ponos obeh oseb otežuje doseganje harmonije in zmanjšuje možnost uspeha zveze.	 Moški devica se redko oženi z levino, ker se boji žene, ki toliko obvezuje in njenega močnega karakterja.
 To sta dve različni bitji, povsem različne narave. Njuna zveza je vnaprej obsojena na propad, med njima ni sreče, tudi če obstaja privlačnost.	 Dobro izbran zakon glede na to, da imata oba kvalitete, ki se dobro ujemajo, kar pripelje do dobre in trajne zveze.	 Zvezo teh dveh oseb lahko štejemo za zgrešeno. Uspeh ima lahko samo na socialni, ali profesionalni ravni.	 Gre za bitji, ki sta rojeni zato, da se ujemata, četudi v začetku zveze pogosto pride do težav v razumevanju.	 Zveza teh dveh je zelo težko uresničljiva. Njuna skladnost je nemogoča zaradi zelo različnih značajev.	 Ti dve osebi sta si preveč podobni, zato njuna zveza najlaže otopi v indiferentnosti in monotoniji.
 Ustvarjena sta drug za drugega. Med njima obstaja privlačnost in obojestransko razumevanje. Fizična privlačnost je zelo velika.	 Intuitivnost in občutljivost bika se odlično sklada z delikatnostjo čustvanj žene—vage.	 Harmonija je kompletna. Skladanje trajno, ker so želje in ambicije identične prirode. Skupnost je zelo srečna.	 Skupna jim je ljubezen do hiše, otrok, toda različne želje, ki so včasih celo nasprotni. Prepri so neizbežni.	 Močna privlačnost takoj rodi med tema dvema osebama trdne vezi, zato so zakon in drugačne zveze zelo pogosto uspešne.	 Prepri med tema znakoma so pogosti, njuna skupnost ni srečna, mnogo laže prihaja do neprijateljskih, kot do ljubezenskih odnosov.
 Srečanje teh dveh oseb je pravi požar, ki izbruhne nenadno, toda brž se pogasi in ločitev je neizbežna.	 Ta dva uspeta imeti skladen, srečen zakon, edina težava je ljubosumje, ki ga je treba kanalizirati.	 Nepriporočljiva zveza. Ljubosumje in strast z ene ter nestalnost in nezanesljivost z druge strani si stojita v nasprotju.	 Njuna ljubezen je identično intenziteta, njegova občutljivost zadovoljuje strastnost žene škorpiona.	 Par, ki se lahko noro ljubi, četudi so spori neizbežni zaradi obojestranske želje po neodvisnosti.	 Potreba za perfekcionizmom in ambicije združujejo ti dve osebi, ki se znajo boriti, da bi uspeli.
 Žena strelec — optimist, tolerira impulzivnost moškega ovna. Živita v slogi, še posebno na začetku zveze.	 Sta prijeten par, zelo popularen med prijatelji, imata pa zelo nasprotujoča si značaja. Ljubezen je vroča.	 Med tema dvema znakoma je možna lepa zveza, bogata s prijetnimi in burnimi presenečenji. Privlačnost je očitna.	 Lahko se skladajo le v redkih primerih. Žena strelec dezorientira čustveni duh moškega raka.	 Skupnost teh dveh je trdna in gotova. Znata se boriti in premagati življenjske težave, zato dosega dobro skladnost.	 Zelo majhno število elementov veže ti dve osebnosti. Imajo majhno sposobnost za razumevanje in težave v prilagajanju.
 Zelo težko dosežeta harmonijo, še posebej težko zaradi želje za neodvisnostjo, ki karakterizira ženo kozoroga.	 Skupnost, ki jamči trajno srečo. Dve osebi z istim okusom lahko ustvarita dobro zvezo.	 Različnost temperamentov preprečuje, da bi zveza postala trdna in trajna: ljubezen s preveč vprašanji.	 Njuna skupnost je sredna. Povezuje jih čustvenost in resnost in močna fizična privlačnost.	 Njuna temperamenta sta podobna, sposobnost za ljubit pa zelo različna. Redko se med njima rodi skladnost.	 To sta dve osebi zanesljivih čustev, ki formirata soliden in skladen par. Njuna ljubezen počiva na spoštovanju.
 Ustvarjena sta, da se razumeta. Imata podobne okuse, njuna zveza pokaže, da sta harmonična in predvidena za uspeh.	 Med tema dvema znakoma je ljubezen mogoča, toda laže prihaja do sentimentalnega in intelektualnega prijateljstva.	 To je zveza dveh zelo podobnih si oseb. Njuna ljubezen ni dramatična, ne sentimentalna, ljubita se intenzivno.	 To sta bitji, ki težko uspevata najti razumevanje. Oba imata potrebo za ljubeznijo, toda sta različna.	 V osnovi te zveze je starost in razumevanje. Ljubezen lahko pride s časom, toda ni, ne trdna, ne trajna.	 Odnosi med tema dvema osebama se snujejo predvsem na fizični privlačnosti, ki pa ni dovolj za solidno skupnost.
 Izhod te zveze je vedno razočaranje. Ljubezen se začne lepo, končuje pa žalostno zaradi neujemanja.	 Zakon je zelo miren, dopolnjujeta se predvsem psihološko. To je povsem idealna zveza.	 Ljubezen bolj na besedah in redkeje lahko postane globoka. Zvezde pravijo, da je ta zveza negativna.	 Duševne naklonjenosti je dosti, toda obojestranska privrženost ekscesom to zvezo dela težko dosegljivo.	 Težko uresničljiva zveza. Zaradi različnosti v čustvovanjih je malo možnosti, da bi lahko dosegla razumevanje.	 Trdnost moškega device jamči ženi ribi zaščito, po kateri ona tako hrepeni.
OVEN	BIK	DVOJČKA	RAK	LEV	DEVICA

LJUBEZENSKI HOROSKOP ZA 1986. LETO

TEHTNICA od 23. 9. do 22. 10.	ŠKORPION od 23. 10. do 21. 11	STRELEC od 22. 11. do 21. 12.	KOZOROG od 22. 12. do 20. 1.	VODNAR od 21. 1. do 20. 2.	RIBI od 21. 2. do 20. 3.	
Srečanje teh dveh oseb je idealno, jamči vedro in trajno zvezo. Osebi sta sposobni globokih čustvovanj.	Moč osebnosti obeh oseb to zvezo dela zelo težko. Samo ob sposobnosti medsebojnega toleriranja se lahko izogneta razvezi.	To sta osebi, ki jima je mnogo do tega, da se skupaj upreta težavam. Imata mnogo enakih karakternih potez.	Pretirana preračunljivost kozoroga dela nemogoče odnose ovnu.	Zdi se, da je razumevanje med tema osebama perfektno in kompletno, tudi zunaj sentimentalne privlačnosti.	Zveza teh dveh ljudi je nemogoča. Indolentnost moškega ribe je v nasprotju z dinamično ženo oven.	Oven
Ker pri obeh vlada planet Venera, lahko dosežeta sentimentalno skladje samo če premagata ljubosumje.	Obojestranska globina čustev obljublja gotovo idealno zvezo, četudi jo kdaj pa kdaj lahko načne dolgočasje.	Različnost značajev povzroči, da je skupno življenje teh dveh oseb problematično, saj sta obe trdoglavi.	Za to zvezo obstaja dobri pogoji, občutek za druž. otroke in se znata za žrtvovati.	Nerazumevanje je obojestransko. Zveza teh dveh ljudi je redko srečna zaradi različnosti karakterjev in ambicij.	Moralne vrline žene bika povsem zadovoljujejo potrebe moškega bika, zato je njuna sreča zjamčena.	Bik
Pripravljenost prilagajati se vedno ti dve osebi pripelje do tega, da najdeta pot do obojestranskega iskrenega razumevanja.	Žena dvojčka težko prenaša vsiljivost samovoljnega moškega škorpiona, zato se pogosto prepirata.	Ti dve osebi lahko ustvarita srečen dom, njuna medsebojna fizična privlačnost je stalna, čustva globoka.	Prepiri, ljubosumje, nerazumevanje ogrožajo to zvezo, ki je ne priporočamo razen v poslovnih odnosih.	Velika vitalnost in borbenost obeh oseb obetajo odlično razumevanje, tako na sentimentalnem, kot tudi praktičnem področju.	Težko je doseči razumevanje teh dveh tipov. Nasprotnost karakterjev je proti tej zvezi, tudi če obstaja privlačnost.	Dvojčka
Prepiri, ki nastanejo iz nič, najpogosteje pripeljejo do razveze. Malo verjetno in zelo redko taka zveza traja.	Vroč in strasten karakter prvega perfektno pristaja željam drugega, zato je ta skupnost pozitivna.	Ravnotežje v tej zvezi je nestabilno. Razumevanje teh dveh znakov nima trdne osnove in tako prihaja do razvez.	Ta par bi moral biti idealen glede na naravno sorodnost značajev in želja pa tudi po njuni privlačnosti.	Njuna zveza je težko dosegljiva, ker je temperament moškega vodnarja v nasprotju z občutljivostjo žene rakom.	Skupnost teh dveh oseb je priporočljiva samo, če obstajajo globoka čustva, potrjena z dolgimi izkušnjami.	Rak
Zveza je zadovoljiva. Žena vaga ima kvalitete in želje, ki se lepo vtkejo v kvalitete in želje leva.	Temperamenta se ne skladata, razveze so zato nujne. Razumejo se samo na čustvenem področju.	Skupnost je srečna, ker sta vezana s skupnimi aspiracijami, ki docela zadovoljujejo njune osebnosti.	Obojestranska ambicija in ponos preprečujeta, da bi se ti dve osebi skladali. Zato možnosti skupnega življenja ni.	Med tema osebama je medsebojno razumevanje kratko, ker sta ljubosumni, tudi če obstaja med njima močna fizična privlačnost.	Eden je preveč bolehen za drugega, drugi preveč energičen. Prej, ali pozneje se začno prepiri in razveze.	Lev
Nasprotnost razumevanj in interesov povzroča, da ta par deluje dosti nemirno. Lahko je med njima samo globoko prijateljstvo.	To sta dve osebi, ki se dopolnjujeta, toda le na praktičnem področju, težko pa dosežeta sentimentalno skladje.	Velika nestalnost z ene in pretirana pedantnost z druge strani delata to zvezo težko in je zato ne priporočamo.	To je dobro izbran par, ki obeta neskajeno zvezo. Razumevanje je izvrstno, čustva globoka.	Samo dobronamernost in sposobnost za prilagajanje lahko rešita to zvezo, ki ne počiva na trdnih osnovah.	Dobro izbrana skupnost, vrline enega kompenzirajo pomanjkljivosti drugega, kar zvezo dela prav idealno.	Devica
To sta dve podobni osebi. Obstaja nevarnost, da njuna zveza ostane močno statična in je zato obsojena na neuspeh.	Želja za harmonijo žene vage ni zadostna, da bi to zvezo rešila preprirov in razveze.	Optimizem, plemenitost, širina pogleda združujejo ta par. To je vedra skupnost, ki obljublja srečo.	Na sentimentalnem področju ni predvidena možnost razumevanja. Možno je le solidno prijateljstvo, ali poslovno sodelovanje.	Skupnost teh dveh oseb ni vedno pozitivna, občutki se kažejo kot statična zveza, ne pa kot dejanje ljubezni.	Močna medsebojna privlačnost teh dveh oseb se ne naslanja na trdno odločnost in zato se predivdeva razveza.	Tehtnica
Neodvisnost in nestalnost moškega vage v nasprotju z močno ljubosumno ženo škorpionom povzroča prepire.	Ti dve osebi lahko veže samo fizična privlačnost. Karakterja se jima ne skladata, njuna zveza ni trajna.	Zaradi moči osebnosti obeh oseb ta zveza ni priporočljiva. Obstaja nevarnost nasilnih razvez.	To je dobro izbran par, ki obeta neskajeno zvezo. Razumevanje je izvrstno, čustva globoka.	Potreba po neodvisnosti moškega vodnarja sene sklada s samovoljo žene škorpiona.	Skladnost je velika, temelji na identičnosti želja in idealov. Nesporazumi jih zbližujejo in zedinjajo.	Škorpion
Gre za zabaven par, ker pa oba želita prednjačiti, trajna zveza ni možna.	Življenjski naboj, ki karakterizira ta par, dela njune odnose čustvene in trajne.	Gre za osebi, nesposobni, da bi svojo osebnost žrtvovali tisti drugi in v njihovi zvezi bo mnogo preprirov.	Oba sta močni osebnosti, ki medsebojno razumevanje. Nesporazumi so zato številni in neizbežni.	Različnost značajev teh dveh ljudi utruje zvezo, zasnovano predvsem na fizični privlačnosti.	Ljubezenska zveza med tema dvema znakoma v načelu traja kratko. Prvi je slab, drugi močan.	Strelec
Potreba za burnim življenjem in potovanji tadv znaka veže, da se odlično razumeta in dopolnjujeta.	To sta dve osebi, ki sta se sposobni na ravni čustev globoko razumeti, toda ne uspevata se razumeti tudi sicer.	Različnost značajev se v tem primeru kaže zelo pozitivno in obljublja vedro in trajno ter kar srečno zvezo.	Podobna značaja in precej obojestranska trmoglavost so stalni vzroki za preprirov in neskladje. Zato so ločitve pogoste.	Pomanjkanje razumevanja in sposobnosti za prilagajanja dela to zvezo zelo problematično.	Ta dva kažeta skupno naklonjenost melanholiji, kar ju dela drug drugemu nujno potrebna.	Kozorog
Pretirana nestalnost žene in zaprtost ter ljubosumje z druge strani to zvezo ne delata posebno srečne.	Obstaja sicer možnost uspeha, toda potrebno je mnogo prilagajanja z obeh strani, da bi zvezo obdržala.	Zakon je treba šteti za malce nevaren. Imata sicer enako okusa, toda praktično ne znata izkoristiti zdravega razuma.	Želja po neodvisnosti, ljubosumje in neelastičnost dela odnose med tema osebama težke.	Harmonija med osebama, rojenima v teh znakih, je zasnovana na sposobnosti enega, da se podredi drugemu.	Smisel za praktičnost žene vodnarja je zelo v nasprotju z občutljivostjo moškega ribe. Zato je zveza problematična.	Vodnar
Skladje je zelo težko doseči zaradi prav bolešne ljubezni žene proti dinamičnosti moškega.	Ta zveza je pozitivna, še posebej v mlajših letih. Vežejo ju ambicije, želje, znata se skupaj boriti.	Uspeh te skupnosti je odvisen od velikega medsebojnega razumevanja, globoko pa se spoštujeta, kot prijatelja.	Afiniteta med tema dvema znakoma nas privede do zaključka, da bo zveza vedra in srečna.	Smisel za praktično in pretirano občutljivost ne gresta skupaj. Zato je ta skupnost redko srečna.	Zveza med tema dvema je nevarna. Obojestransko sta boleha in zato je nemogoče vedro, ali konstruktivno skupno življenje teh dveh.	Ribi
TEHTNICA	ŠKORPION	STRELEC	KOZOROG	VODNAR	RIBI	

Metuljčki

Ona je imela metuljčka, on je imel metuljčka. Njegov je bil sicer precej večji, a tudi njen ni bil od ocenjevanja vreden, bil je sicer bolj majhen, a rdeč, živahen, kot le-ki propelerček, ki bo vsak hip zavrnil. Seveda mislimo pri tem na praznični pentlji, na ono kravato, ki ji pravimo metulj-čok.

Metuljček je kravata za praznične, za posebne dogodke, skratka, kot nalašč tudi za novoletno zabavo. Metuljčke sicer nosijo tudi ob drugih priložnostih, a samo pri veseljih, optimističnih, slovesnih.

Ali ste prešteli, koliko metuljčkov je samo na kakem festivalu amaterskih ali profesionalnih pevskih zborov! Vsak ima svojega metuljčka in vsi skupaj zapojejo, da se zatrese strop in da zaigrajo srca!

Metuljčka si zavežejo za vrat tudi študenti in dijaki, kadar bi na izpitu radi profesorju posebej ugajali in ga prepričali, da vse znajo, čeprav so ostale v njihovem znanju tudi prenekatere bele lise. Fant, ki gre na prvi sestanek z ljubljeno izvoljenko, si skrbno zaveže metuljčka, da bi bil čim lepši in čim bolj odrasel. Metuljčke tudi dobite v vseh barvah. Začenši s črno, ki je, seveda, elitna barva za metuljčke, ki jih nosijo natakariji v boljših lokalih ali godbeniki simfoničnih orkestrov.

Toda, če bodo pevci morali zapeti na pogrebu ali ob kaki žalostni priložnosti, ne! Potem tudi črni metuljčki na pristajajo, so celo nedostojni in za žalostno razpoloženje neprimerni. Še bolj pa so se razpasi, seveda, metuljčki v vseh drugih, živopisanih barvah, zlasti v rdeči ali vijolični barvi. Priljubljeni pa so tudi razni pikčasti metuljčki. Že po tem, kakšne so te pikice ali pike, lahko presodiš, za kakšen značaj človeka gre.

Delavci pri ročnem delu običajno metuljčkov ne nosijo. Saj izpod delovne halje ali modre pajacaste obleke, primerne za delo, da se ne umažeš, se itak kravata ne vidi. Zato, zlasti, če je vroče, pri delu kravata sploh ne nosimo, ampak se

lotimo težke proizvodnje kar z odpeto srajco. Več je metuljčkov v višjih nadstropjih, kjer sedi administracija. Nekateri uradniki radi svojo pomembnost poudarijo tudi z elegantnim, morda celo v inozemstvu kupljenim metuljčkom. Tudi tajnice pri direktorjih ne znajo kuhati samo kave, ampak se spoznajo tudi na modo, in če je v Evropi in Ameriki prišla na površje moda metuljčkov, morda celo iz blestečih plastičnih mas, si to skrbno nataknejo, saj je to poleg pisalnega stroja tudi neke vrste orodje. Skratka, metuljčkov igrajo svojo vlogo tudi pri, čeprav ne bolj v posebnih razmerah. Toliko bolj bi bili lahko zdaj konec decembra, ko se poslavljamo od starega leta, hvaležni metuljčkom, ki so nas uspešno spremljali v minulem razdobju. Še posebej pa so metuljčki vabljeni za veselo srečanje ob kozarčku tik pred novim letom.

Naj živijo torej metuljčki, vsi tisti za vratom, pa še bolj oni pravi, resnični pisani metulji, ki letajo po zraku od cveta na cvet. Celotno zdaj sredi zime, pomislimo na te lepe metuljčke v prirodi, poleti, sredi sončnega dne, ki nas navdihujejo tudi nič koliko spominov na našo lastno mladost, na otroška leta, ko smo še letali za metulji po zeleni trati. Srečno torej vsem, ki nosijo metuljčke, ali, ki poznajo vsaj one pisane metulje z zelenih gajev! Srečno vsem za praznike in novo leto!

H.

Ob izidu koledarja

Spet nekaj dobrega iz Marketinga, bi lahko rekli ob izidu Iskrinega koledarja za prihodnje leto. Da nam bo novi koledar všeč, skoraj nismo dvomili, zlasti ne zato, ker vitrine Marketinga

na Poljanski cesti v Ljubljani krasi jo številna priznanja, tudi najvišja, s tekmovalni jugoslovanskih zidnih koledarjev. Po mnenju nekaterih je koledar za leto 1986 v zadnjih desetih letih celo najboljši.

Rdeča nit novega koledarja je v tem, da so vsa nova spoznanja le člen v verigi večstoletne dediščine in, da torej oblika v svojem jedru ostaja ista, spreminja se le njena vsebina. In od tod tudi misel, zapisana na prvi strani koledarja — Iz roda v rod gre znanja pot.

Pri snovanju koledarja so v Marketingu dali prednost trem kriterijem. Prvi je bil vsekakor ta, da proslavlja Iskra prihodnje leto 40 let delovanja in je torej koledar bolj »Iskraški«. Druga odločitev se je nanašala na

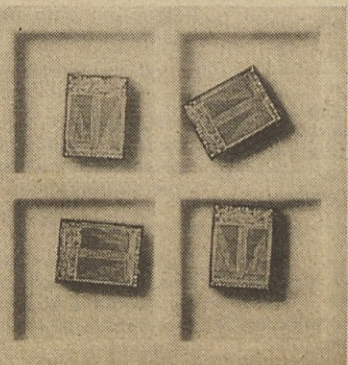
oblikovno plat koledarja, tretji kriterij pa je bil ta, da mora biti novi koledar všeč širšemu krogu ljudi. Zdaj, ob izidu, lahko trdimo, da je (etnologu) dr. Janezu Bogataju s filozofske fakultete ter Jožetu Resniku, Nanči Kogej in Zori Pičulin iz Marketinga uspelo vse tri kriterije združiti v celoto, v koledar, ki bo všeč mnogim.

Koledar je v nakladi nad 30.000 izvodov natisnila tiskarna MOBO ob strokovni pomoči tehničnega urednika iz Marketinga Marjana Knolla. Še nekaj velja ob izidu Iskrinega koledarja zapisati: letos se je za ta koledar odločilo več Iskrinih tovarn kot minula leta, še vedno pa ga odklanjajo v Delti, Zmaju, ponekod v Široki potrošnji in Elementih in še kje.

Lado Drobež

1 2 3 4 5 6 8 9 10 11 12 13 15 16 17 18 19 20 22 23 24 25 26 27 29 30 31

Iskra

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva Iskra — SOZD elektrokovinske industrije — Ljubljana. Ureja uredniški odbor. Glavni urednik: Pavle Gantar, pomočnik glavnega urednika Miloš Pavlica, odgovorni urednik Dušan Željeznov, tehnični urednik Drago Pečenik. Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo. — Naslov: Ljubljana, Gregorčičeva 23 telefon: 223-977. Priprava za tisk: DIC TOZD Grafika, Novo mesto. Tisk: ČTP Pravica — Dnevnik, TOZD Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS je glasilo oproščeno plačila davka od prometa proizvodov.